

Mulighetsstudie Etterstadløkka

2022

Rapporten er skrevet av Marie Hoelseth,
Else Abrahamsen (MakersHub), Kristin
Sunde, Hedda Aarrestad (SOLA)

Makershub Arkitektur AS
Studio Oslo Landskapsarkitekter AS
12.01.2022

www.makershuboslo.com
www.so-la.no
Kontakt: kristin.sunde@so-la.no

Alle fotografier: MakersHub og SOLA

Det må ikke kopieres fra denne publikasjonen ut over det
som er tillatt etter bestemmelsene i "Lov om opphavsrett
til åndsverk", "Lov om rett til fotografi" og "Avtale mellom
staten og rettighetshavernes organisasjoner om kopiering av
opphavsrettslig beskyttet verk i undervisningsvirksomhet".

Innhold

0 Introduksjon til mulighetsstudiet	05
Introduksjon til mulighetsstudiet: bakgrunn	
Mulighetsstudiet oppsummert	
Veien videre	
1 Stedsanalyse	08
Introduksjon til stedsanalyse	
Hvor er Etterstadløkka	
Om Etterstad	
Situasjonsbeskrivelse	
Om Etterstadsletta 56	
Områder på tomta	
Kartlegging: Vegetasjon, terreng, forbindelser, møblering	
2 Nabolagsinvolvering	30
Spørreundersøkelse	
Nabolagsverksted	
Verksted med skolebarn	
Walks-and-talks	
Analyse	
3 Mulighetsskisse	62
Hovedgrepet forklart	
Temaer fra medvirkning	
Mulighetsskisse	
Soneinndeling	
Ny vegetasjon og treplanting	
Tre kostnadsnivåer	
Oppfølgingsarbeid	

Introduksjon til mulighetsstudiet

Etterstadløkka er et friområde som ligger i Bydel Gamle Oslo, delbydel Etterstad. Når Etterstadløkka friområde skal fristilles, åpnes et attraktivt grøntområde som skal tilhøre nabolaget. Dette mulighetsstudie legger frem en stedsanalyse, oppsummering av en omfattende innspillsrunde fra nabolaget og et skisseforslag for ny utforming av området. Mulighetsstudiet utgjør grunnlag for videre behandling av områdets utvikling.

Bakgrunn for prosjektet

Etterstadløkka friområde er et stort regulert friområde som består av to tomter. På Etterstadsetta 56, den øvre delen ved siden av Etterstadjordet barnehage, har det i over 15 år vært en midlertidig avlastingsbarnehage. Sommeren 2023 skal denne barnehagen etter planen legges ned, og området tilbakeføres til friområde. Avviklingen av den midlertidige barnehagen åpner opp et attraktivt grøntområde, som skal tilhøre nabolaget.

I forbindelse med at området skal tilbakeføres, har bydelsutvalget i Bydel Gamle Oslo tatt initiativ til et mulighetsstudie. Mulighetsstudiet oppsummeres i denne rapporten, hvor det blir presentert et forslag til hvordan en ny nabolagspark på Etterstadløkka kan se ut. Forslaget baserer seg på tomtas stedlige potensiale, og omfattende innspill fra beboerne i området. Mulighetsstudiet vil utgjøre grunnlag for videre politisk behandling av områdets utvikling.

Prosjektgruppen

Til å bistå med gjennomføring av nabolagsinvolvering og mulighetsstudie har Bydelen valgt en prosjektgruppe.

Prosjektgruppen har bestått av Studio Oslo landskapsarkitekter AS (heretter kalt SOLA) som hovedleverandør, med underleverandør MakersHub Arkitektur AS (heretter kalt Makershub). Både Studio Oslo og Makershub har jobbet tett med

flere bydeler i Oslo i tilsvarende prosjekter med høy overføringsverdi. Begge parter har jobbet aktivt med Bydel Gamle Oslo over flere år, og vi kan vise til gode partnerskap og solide, gjennomførte referanseprosjekter. Nabolagsinvolvering og/eller samskaping har vært en del av alle prosjektene leverandørene har gjennomført med Bydeler i Oslo.

Mulighetsstudien oppsummert

Mulighetsstudien består av tre deler: presentasjon av stedsanalyse, oppsummering av arbeidet med nabolagsinvolvering, og en mulighetsskisse basert på funn fra de to forestående kapitlene. [Gå rett til mulighetsskisse her.](#)

Stedsanalyse

Stedsanalysen består av kartlegging av funksjoner og tilbud i nærområdet, samt relevant delbydelinformasjon. Videre består analysen av fysiske registreringer av eksisterende situasjon på friområdets tomt: fysiske forbindelser, randsoner, delområder, terreng, overvann, natur og vegetasjon, funksjoner, møblering og belysning. Stedsanalysen danner et kunnskapsgrunnlag for involvering av nabolaget og videre prosjektering.

De viktigste funnene fra stedsanalysen handler om hva som finnes i nærområdet og på prosjektområdet i dag, og hvilke behov som evt. ikke dekkes av nærområdet eller internt på prosjektområdet.

BILDETEKST: Naturen som finnes på området i dag ønskes bevart og forsterket. Folk er opptatt av å etablere ulike former for grøntarealer for bruk som for naturlek, dyrkning eller som støtter det lokale biomangfoldet.

Funn fra stedsanalysen viser at det finnes flere lekeplasser for små barn i nærområdet, men få møteplasser som er tilpasset flere aldersgrupper og livssituasjoner. På selve prosjektområdet finner man flott og variert vegetasjon, men lite tilrettelegging for bruk i form av funksjonelle møbler, stier og belysning.

Nabolagsinvolvering

For å involvere naboene på Etterstad har det blitt brukt ulike medvirkningsmetoder:

- Åpent nabolagsverksted
- Digital spørreundersøkelse
- Lukket verksted for 6. klassinger fra Brynseng skole
- Walks-and-talks med aktører og ungdommer i nærmiljøet.

Målet har vært å nå bredt og involvere ulike deler av nabolaget.

Hovedfunnene fra nabolagsinvolveringen er at det er behov for aldersinkluderende aktiviteter, med ønske om at det skal være en møteplass for hele nabolaget. Det er et gjennomgående ønske at stedet skal være rolig og grønt, og være et sted for rekreasjon og ro. Samtidig er det et behov for varierte aktiviteter for litt eldre barn, og steder å møtes både for ungdom og naboer på området.

Naturen som finnes på området i dag ønskes bevart og forsterket. Folk er opptatt av å etablere ulike former for grøntarealer for bruk som for naturlek, dyrkning eller tiltak som støtter det lokale biomangfoldet.

Mulighetsskisse

Arbeidet med skisseforslaget har hatt som mål å oversette funn fra medvirkningsprosessen og data fra stedsanalysen, til fysisk form og innhold. Hovedgrepet handler om å introdusere nytt landskap og nytt program på området som kan brukes på ulike måter av forskjellige grupper. Samtidig streber forslaget etter å dele opp prosjektområdet i soner med ulikt aktivitets- og støynivå, i forsøk på å minimere konflikten mellom ulike brukeres behov.

Hovedgrepet presenteres med overordnede analyser. Det presenteres tre versjoner av mulighetsskissen, som representerer ulike kostnads- og ambisjonsnivåer for et mulig prosjekt. De tre alternativene har noe forskjellig innhold, som svarer på ønsker fra medvirkningen i ulik grad. Det estimeres at prosjektet vil – uavhengig av valgt løsning – ha en relativt høy oppstartskostnad.

Veien videre

En anbefaling for Etterstadløkka er at aktørene som har blitt introdusert i denne mulighetsfasen bør følge opp prosjektet: Bydel Gamle Oslo og Bymiljøetaten og konsulenter innen landskapsarkitektur. Prosjektgruppen anbefaler videre å ha et eller flere responsverksted, der naboene får anledning til å vurdere og kommentere på mulighetsskissene samt diskutere eventuelle uoverensstemmelser og prioriteringer.

1. Stedsanalyse

Etterstad er en delbydel i Bydel Gamle Oslo, og er et godt etablert boligområde. Når Etterstadløkka friområde skal fristilles, åpnes et attraktivt grøntområde som skal tilhøre nabolaget. Følgende kapittel adresserer demografien i området, de eksisterende kvalitetene og viser det stedlige potensialet på den aktuelle tomte.

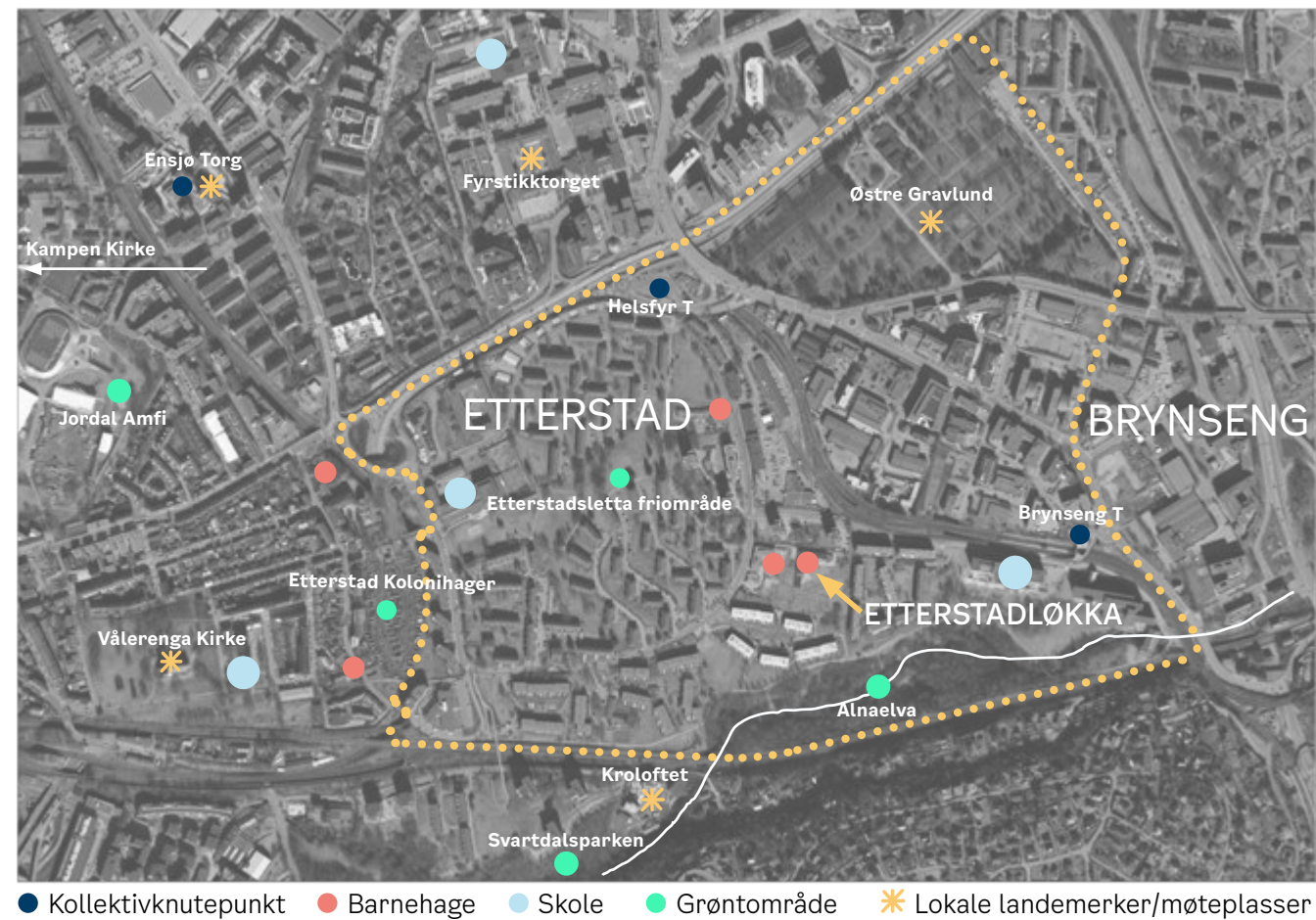
Introduksjon til stedsanalyse

En oversikt over muligheter og behov for friområdet starter med en stedsanalyse. Bydelsinformasjon, lokalhistorie og demografi er viktig i denne sammenhengen. Videre er en sentral del av stedsanalysen å kartlegge hva slags funksjoner og tilbud som finnes i nærområdet.

En annen viktig del av stedsanalysen består i å kartlegge eksisterende situasjon på tomte, slik som fysiske forbindelser, randsoner, delområder, terreng, overvann, natur og vegetasjon, funksjoner, møblering og belysning. Stedsanalysen danner et kunnskapsgrunnlag for involvering av nabolaget og videre prosjektering.

De viktigste funnene fra stedsanalysen handler om hva som finnes i nærområdet i dag, og hvilke behov som evt. ikke dekkes av nærområdet. Til eksempel finnes det flere lekeplasser for små barn i nærområdet, men få møteplasser som er tilpasset flere aldersgrupper og livssituasjoner. På selve prosjektområdet finner man flott og variert vegetasjon, som tilrettelegger for biologisk mangfold på området. Det finnes imidlertid lite tilrettelegging for bruk i form av funksjonelle møbler, stier og belysning. Man finner et allerede etablert nettverk av veier og stier, som kan bygges videre på i utforming, og et terreng som i stor grad ivaretar håndtering av lokalt overvann.

1.1 Hvor er Etterstadløkka?

Om Etterstad

Hvor: Bydel Gamle Oslo, Delbydel
Innbyggere: 4342

Etterstadløkka ligger på Etterstad: et strøk i Oslo som ligger mellom Alnaelva og Strømsveien, øst for Vålerenga og vest for Brynseeng. Strøket er en delbydel i Bydel Gamle Oslo.

Området er en svakt skrånende slette, derav navnet. Etterstadsletta er hovedsakelig et boligområde, med et grønt og rolig preg. Boligområdet har tilgang til gode grøntområder ved Alnaelva, Svartdalsparken, Jordal Amfi, samt et stort parkdrag gjennom området (Etterstadsletta). Etterstad ligger ved Helsfyr, som er et viktig knutepunkt for både buss og Tbane,

samt ligger tett på andre viktige knutepunkt og møteplasser, slik som Kampen, Vålerenga, Ensjo, Fyrstikktorget og Brynseeng.

Det finnes fem offentlige barnehager rundt Etterstad (Etterstadsletta barnehage, Etterstadjordet barnehage, Etterstad Barnehage, Etterstadgata barnehage og Fridtjofsgate barnehage), to offentlige barneskoler i nærliggende områder (Brynseeng Barneskole og Vålerenga Barneskole), samt ungdomskole og Videregående Skole i nær omkrets (Jordal skole, Etterstad Vgs, og Fyrstikkaleen skole).

Det finnes kjente møteplasser i nabodelbydeler slik som Ensjo Torg, Fyrstikktorget, Kampen Kirke og Vålerenga. Det finnes ingen torg eller urbane møteplasser på selve Etterstad.

Jordal Amfi

Thorbjørn Egners Plass, Kampen Kirke

Ensjo Torg

Fyrstikktorget

Vålerenga Kirke

Etterstad KOLONIHAGE

Kroloftet, Alnaelva

Alnaelva, Svartdalsparken

1.2 Om Etterstad

Arkitektur

Etterstadsletta var et landlig område historisk sett, og frem til 1926 var Etterstad Gård (over) den viktigste bebyggelsen. OBOS startet boligbygging på Etterstadsletta i 1930-årene, inspirert av den svenske modellen for kooperativ boligbygging. Deres første borettslag var Etterstad, som sto ferdig i 1931.

I siste halvpart av 1940-tallet og 1950-tallet bygget OBOS ut store deler av området med lamellblokker og punktblokker, med et langstrakt parkdrag i midten, "Etterstadparken", orientert øst-vest.

Det ble etterhvert bygget 58 såkalte drabantby-blokker. På 1980-tallet bygget Selvaag ut området mot Alnaelva med terrasseblokker. I 2001/02 ble det bygget om lag 360 leiligheter fordelt på åtte blokker i Etterstadkroken sørvest for Brynseng T-banestasjon.

KILDER: Knut Are Tvedt, red. (2010). «Etterstad». Oslo byleksikon (Femte utg.).

KILDER: Oslo Byarkiv / Helge Skappel. A-20027/Ua/0005/065

1931: OBOS første borettslag i Oslo: Etterstadslottet

1940-1950: lamellblokker og punktblokker; 58 "drabantby-blokker" oppført på Etterstad.

1980-tallet: Selvaag bygger ut området mot Alnaelva med terrasseblokker.

2001/02: 360 leiligheter fordelt på åtte blokker i Etterstadkroken.

Demografi

I dag har Etterstad den høyeste andelen husholdninger som er andels-/aksjereiere i Bydel Gamle Oslo, noe man kan i stor grad takke boligbyggingsmodellen fra OBOS for.

Etterstad ligger på topp i Bydel Gamle Oslo når det kommer til andel familier med barn (illustrasjon under). Dette gjenspeiles i aldersfordeling blant innbyggere, der den høyeste andelen ligger mellom 30-40 år (og med høyest andel kvinner). I spørreundersøkelsen ifm. dette mulighetsstudie

ble denne fordelingen tydelig i besvarelsene. Selv om Etterstad huser mange barnefamilier, så ligger delbydelen også i topp hva gjelder gjennomsnittsalder i bydelen og andel beboere mellom 67-89 år. I kommunens bydelsfakta kan man også lese at over halvparten av Etterstads husholdninger er énpersonshusholdninger og par uten barn.

Disse opplysningene forteller om et område som må tilrettelegges både for folk med og uten barn og for en relativt sett stor andel eldre beboere som kan ha særslite behov for utforming.

Husholdninger med barn i Bydel Gamle Oslo (2022)

KILDE <https://bydelsfakta.oslo.kommune.no/bydel/gamleoslo/>

1.3 Situasjonsbeskrivelse

Variasjon i aktiviteter på Etterstad

- Volleyball
- Fotball (liten)
- Fotball/Basketbane
- Isbane
- Akebakke
- Treningsapparater
- Lekeplass (stor)
- Lekeplass (i barnehage)
- Lekeplass (liten, i strøk)
- Dyrkningsareal (pallekasser)
- Dyrkningsareal (større, organisert)
- Turvei Alna
- Pergola/sosial møteplass

Tilbud i delbydelen

Etterstad har store grøntarealer mellom blokkene, der man ofte finner små strøkslekeplasser for små barn. I Etterstadparken og ved barnehagene finner man litt større lekeplasser. På vinteren er det hellende terrenget og de store flatene flott for aking og snølek.

Ved noen borettslag finner man aktiviteter for litt eldre, slik som en treningsplass og sandvolleyball i Etterstadparken, og ballplass for basket, fotball og skøyter ved Nygård Terrasse sør på området.

Man finner noen større, og flere små dyrkearealer på Etterstad, og man har en flott tursti som går langs med svartdalen og Alnaelva.

Generelt er det mye lekeområder for barn og få sosiale møteplasser som ikke er tilknyttet lek eller dyrking.

I Etterstadparken finner man større møteplasser, bla. for lek, trening og ballspill.

Store plenområder er populære for aking og lek om vinteren

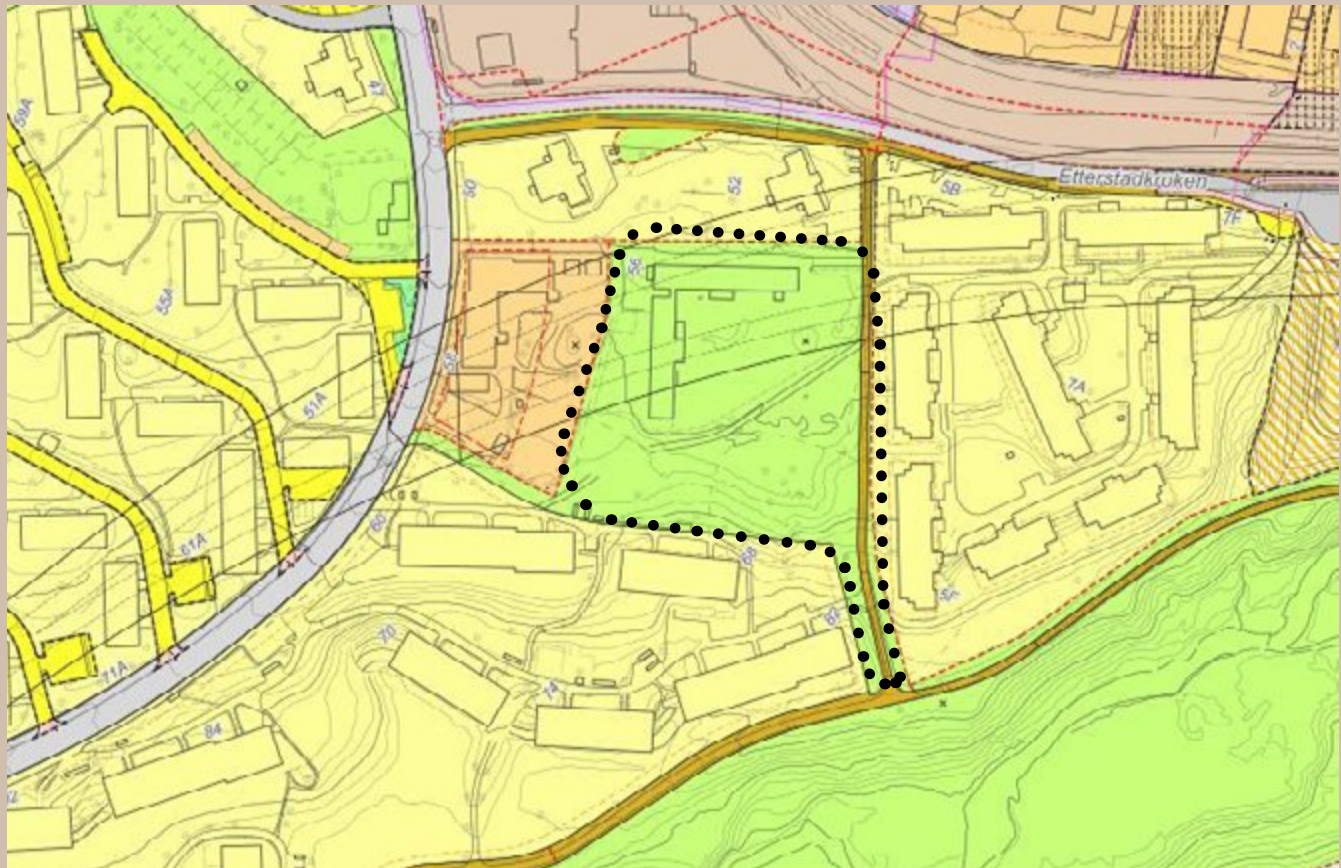
Mange små strøkslekeplasser for dem med barn på Etterstad

Frimådet er delt i to, med en gangsti som krysser mellom de to områdene: Etterstadsletta 56 på venstre side og grøntområdet til høyre. Etterstad Øst borettslag i bakgrunnen.

Området som ikke blir brukt til barnehage i dag er hovedsakelig et grøntområde uten annen tilrettelegging enn hovedfartsåren i grus. Man kan nå turveien langs Alna.

Reguleringsplan for området viser friområde/park for Etterstadløkka. Langs tomtas østre grense er det også regulert inn en gangvei fra turveien langs Alnaelva til Etterstadkroken.

1.4 Om Etterstadsletta 56

Etterstadsletta 56

Etterstadløkka friområde er et stort regulert friområde som består av to tomter. På Etterstadsletta 56, den øvre delen ved siden av Etterstadjordet barnehage, har det i over 15 år vært en midlertidig avlastingsbarnehage. Sommeren 2023 skal denne barnehagen etter planen legges ned, og området tilbakestilles til friområde.

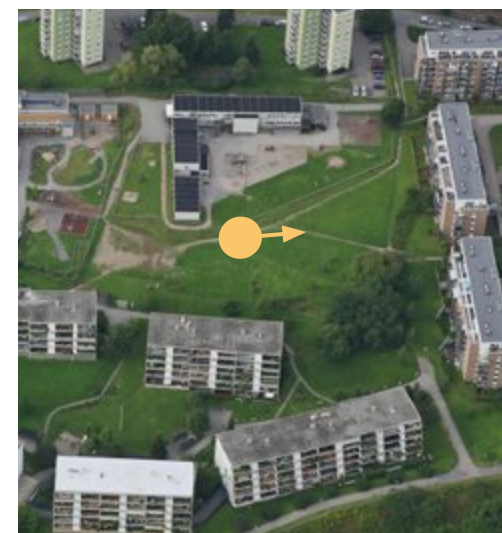
● ● ● Regulert friområde (Etterstadløkka) — Etterstadsletta 56

I forbindelse med at området skal tilbakestilles, har bydelsutvalget i Bydel Gamle Oslo tatt initiativ til en mulighetsstudie. Avviklingen av den midlertidige barnehagen åpner opp et attraktivt grøntområde, som skal tilhøre nabolaget. De fire mest nærliggende borettslagene (over) består av hele 942 boliger, så området vil potensielt kunne ha tusenvis av brukere hver uke.

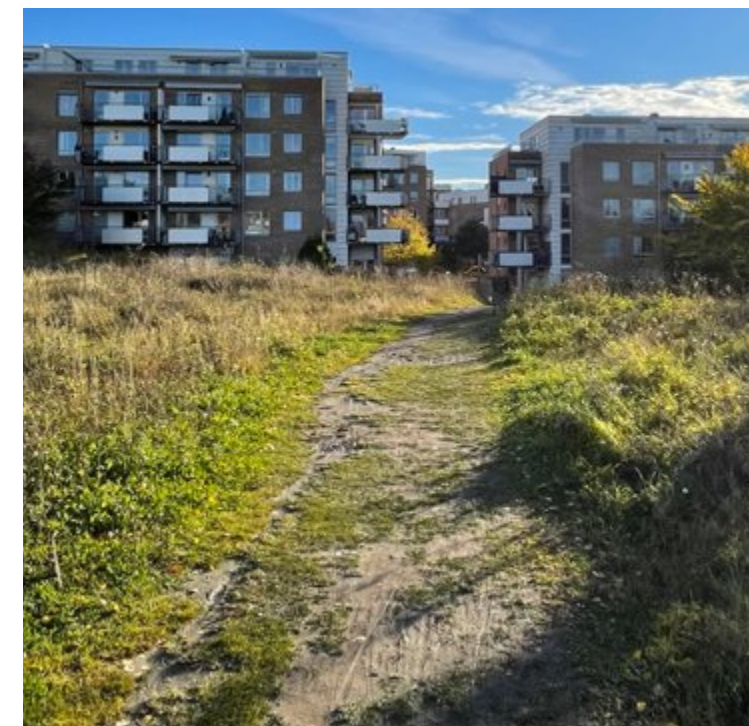
1.5 Områder på tomta

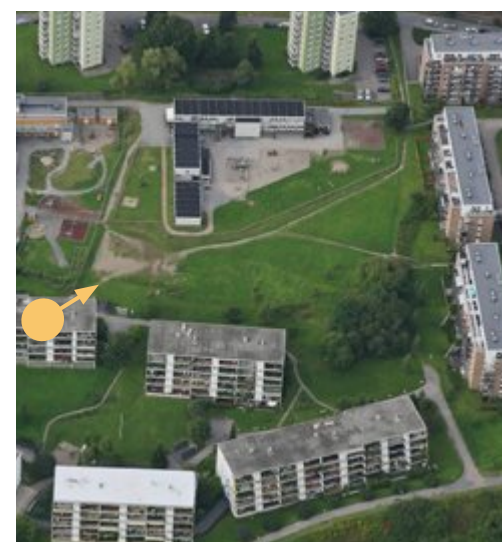
Nord-Øst: Etterstadsletta 56 er gjerdet inn, med barnehagens utearealer innenfor gjerdene. Tomta har lekeapparater for små barn, og er relativt flatt (med unntak av en liten terrengform tv. på bildet). På baksiden av barnehagebygget er det ytterligere inngjerdede lekeområder, med et eget område for dyrkekasser.

Vest-Øst aksen på Etterstadsletta er foruten en tilrettelagt grusvei, preget av uklippede plenområder med uformelle tråkk gjennom. Tråkkene blir sølete i fuktig vær, men viser tydelig hvor mennesker ferdes gjennom området, slik som stien på bildet th. som er en snarvei til Etterstadkroken Borettslag..

Sør-Øst: Den sørlige delen av området består i dag av et tråkk ned mot turveien langs Alnaelva. Langs stien (th. på bildet) er det et lite skogholt med løvtrær og busker. Det lille skogholtet har en del død vegetasjon og kratt, slik at det er en fint skjulested for dyr og fugler, men ikke tilrettelagt for bruk av mennesker.

Vest- Øst aksen som går tvers gjennom området krysser en åpen plass i den vestre delen av parken. Plassen er gruslagt og det er satt opp mål på hver side av parken til fotball. Aktivitetsflaten er ikke plan, og man kan se for seg at gangsti over ballplass kan komme i konflikt.

1.6 Vegetasjon

I områdene utenfor barnehagen, er det mye flotte grøntarealer bestående av med klipt plen, eng, hagekratt og dyrkningskasser. Grøntarealene er skjøttet av Bymiljøetaten (BYM). De siste årene har BYM begynt å la større deler av områder som tidligere var plen få vokse til eng. Engvegetasjonen består av både stedeagne og fremmedarter.

Engområdene bidrar til det biologiske mangfoldet på området ved å tilby pollinerende insekter steder å spise og ferdes.

I umiddelbar nærhet ligger også ravinen til Alnaelva, som er begrodd av en gradient av gråor-askeskog til edellauvskog før den typiske elvekantsonen. Det finnes også innslag av arter med svært høy risiko for spredning.

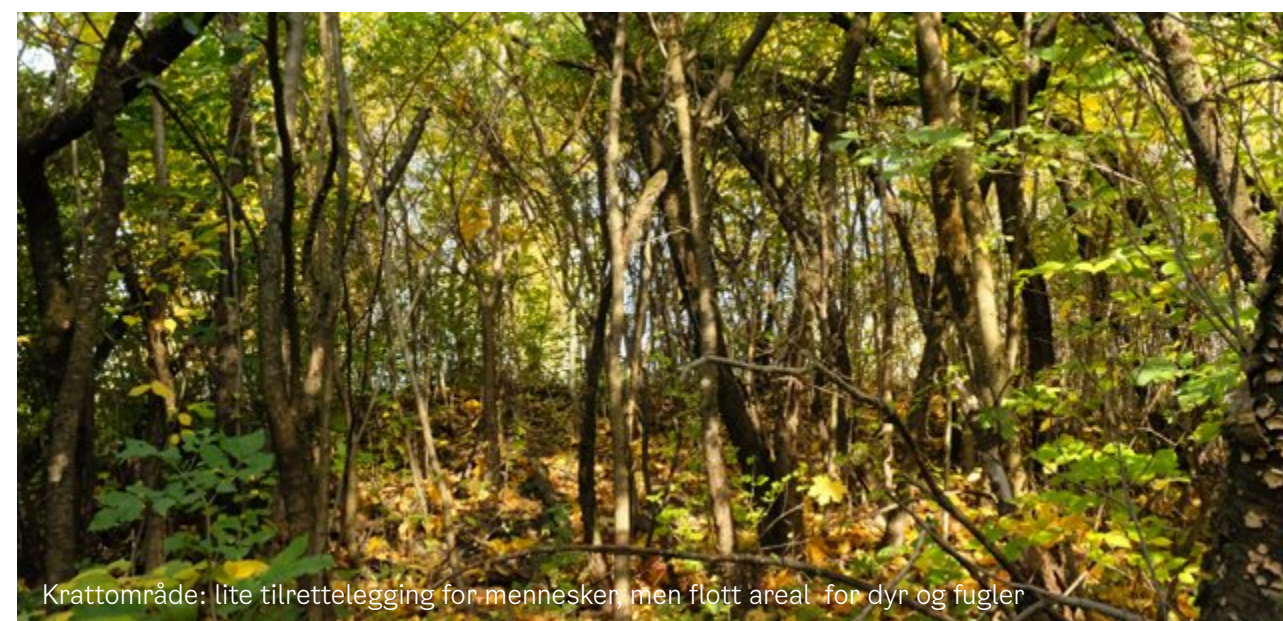
Område: dyrking

Område: viltvoksende løvtrær og busker

Område: plen som har fått vokse

Krattområde: lite tilrettelegging for mennesker, men flott areal for dyr og fugler

Krattvegetasjon m. fuglereder

Stedegen vegetasjon: Ulmus glabra - Alm

Fremmedarter: Cornus - Kornell

Stedegen vegetasjon: Fraxinus excelsior - Ask

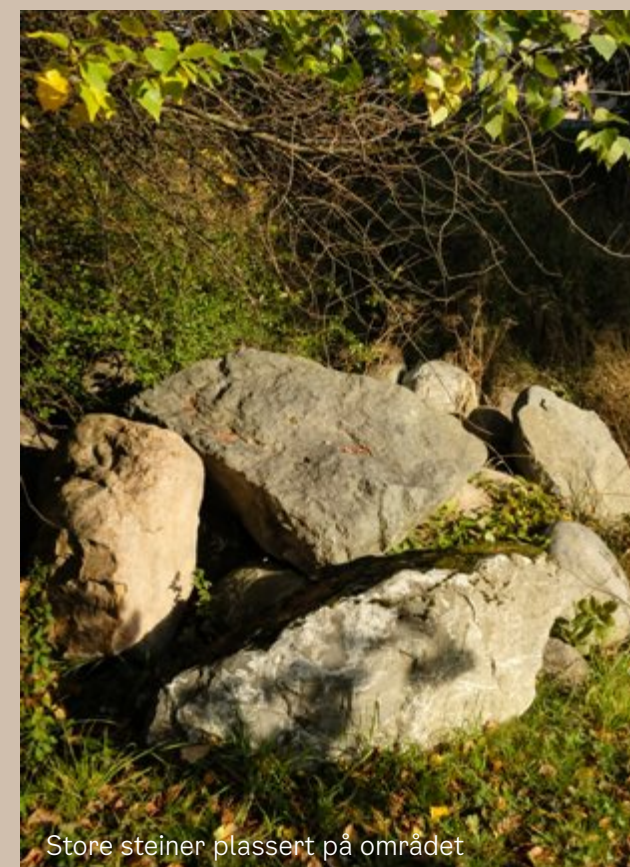
Sopper og kjuker

Sopper og kjuker

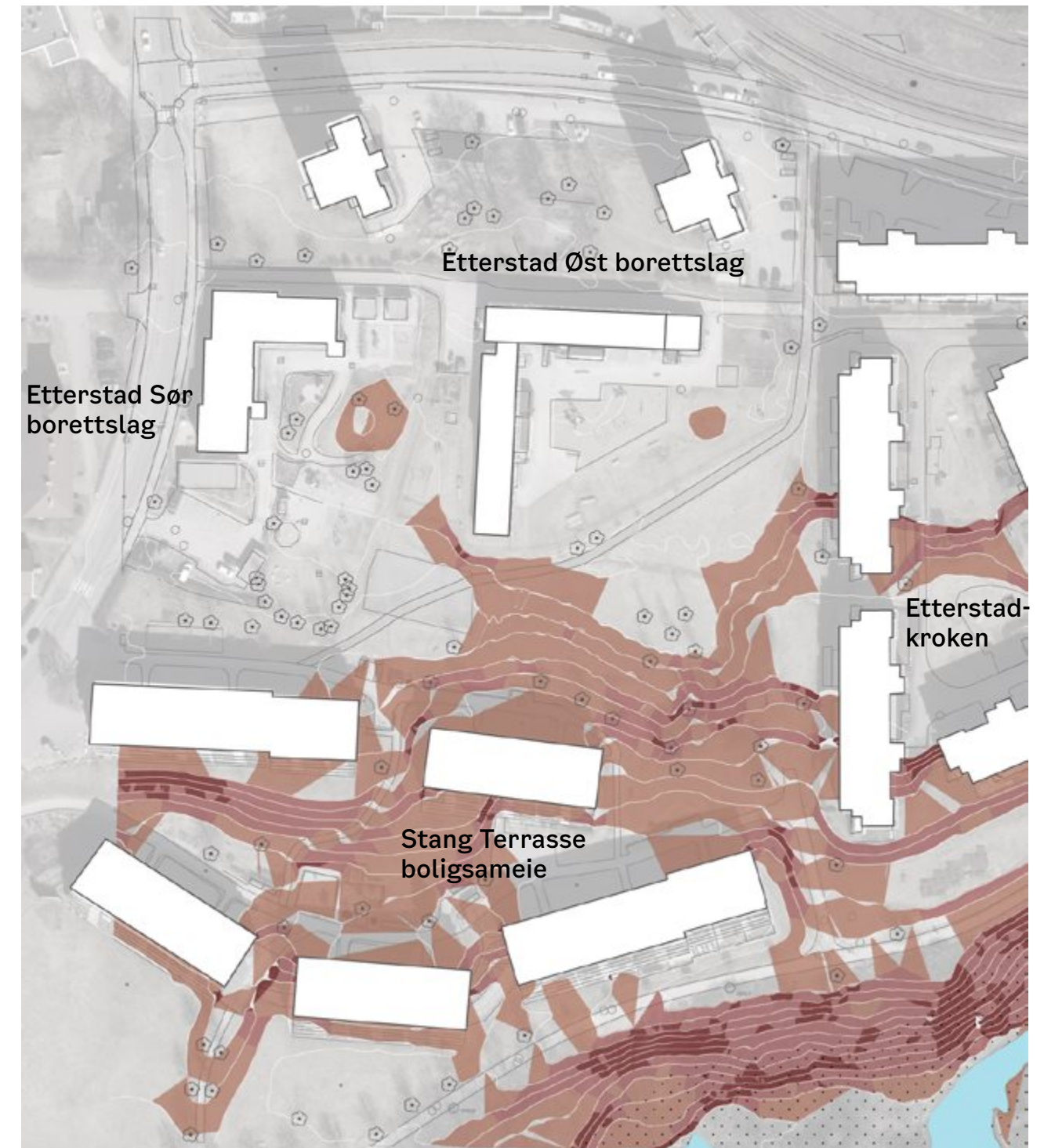
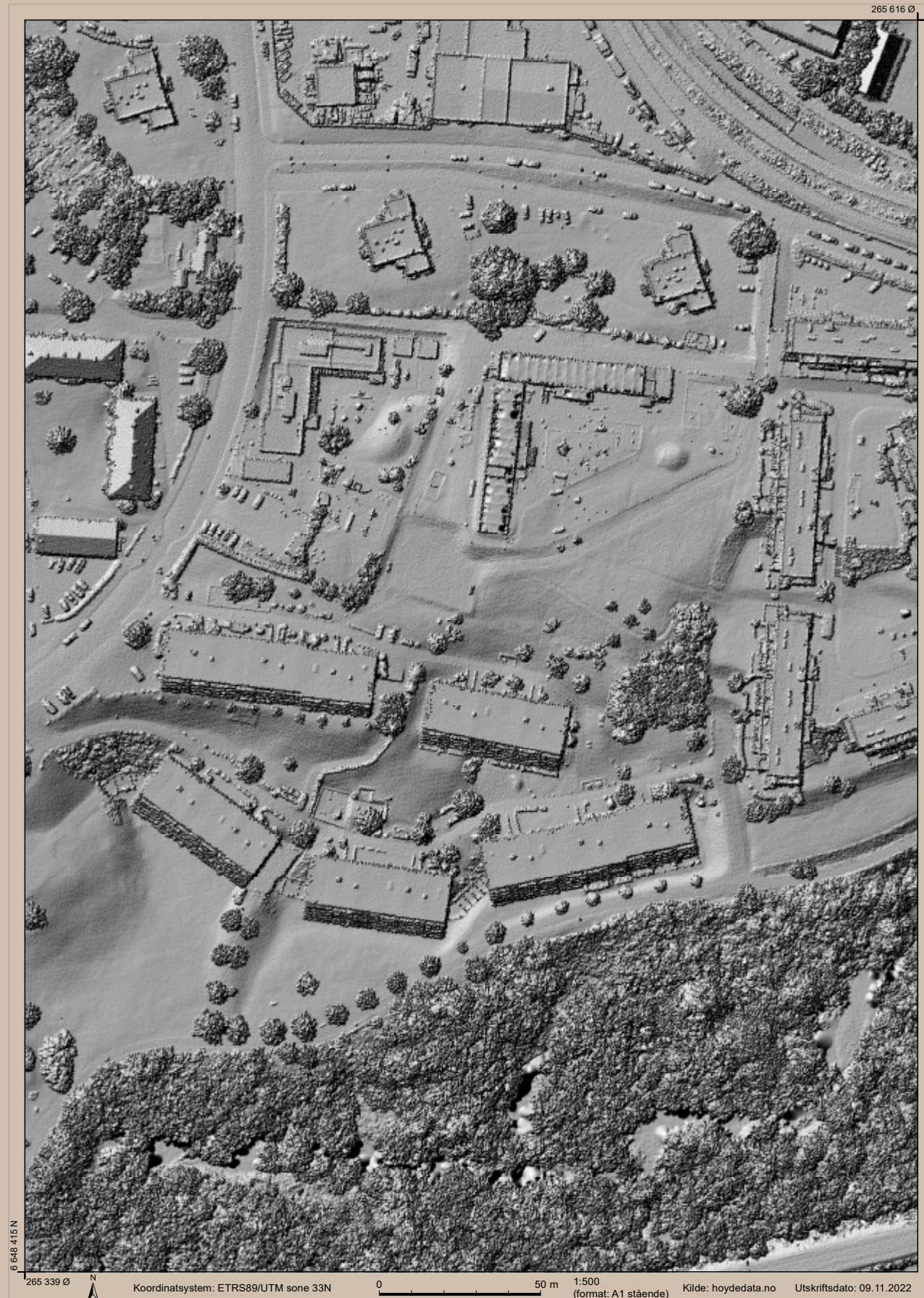

Store steiner plassert på området

Store steiner plassert på området

1.7 Terreng

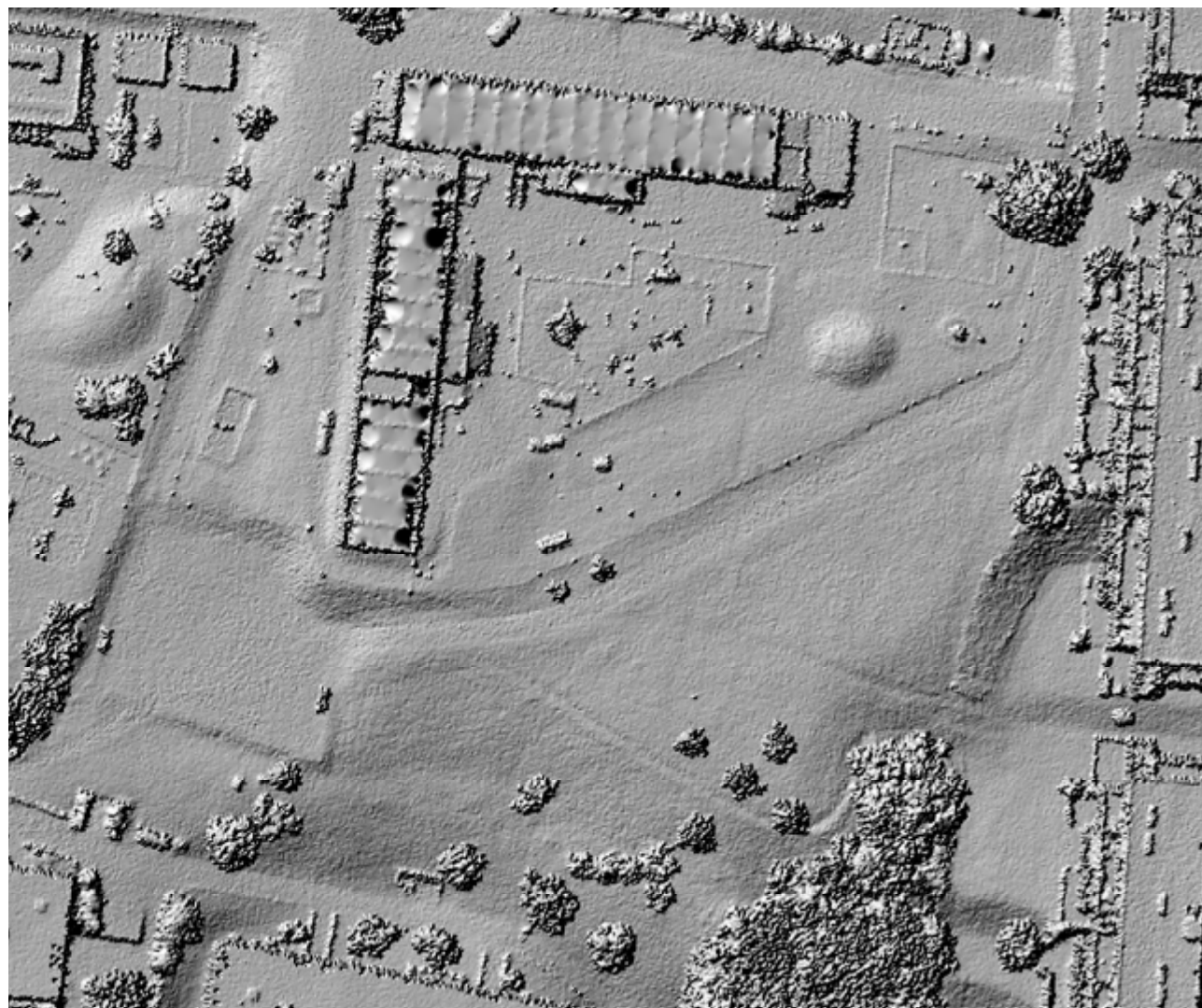

Området ligger i nedbørsfeltet til Alnaelva, som kan sees helt syd i planutsnittet. Området skravert med prikker indikerer flomhensynssonen til elva, som kan oppnå en maksimal vannstand på 5-6m.

Parken faller fra kote +81 i nord til +67 i sør, med generelt fall mot Alnaelva. Terrengformen er relativt flat på toppen ved barnehagen,

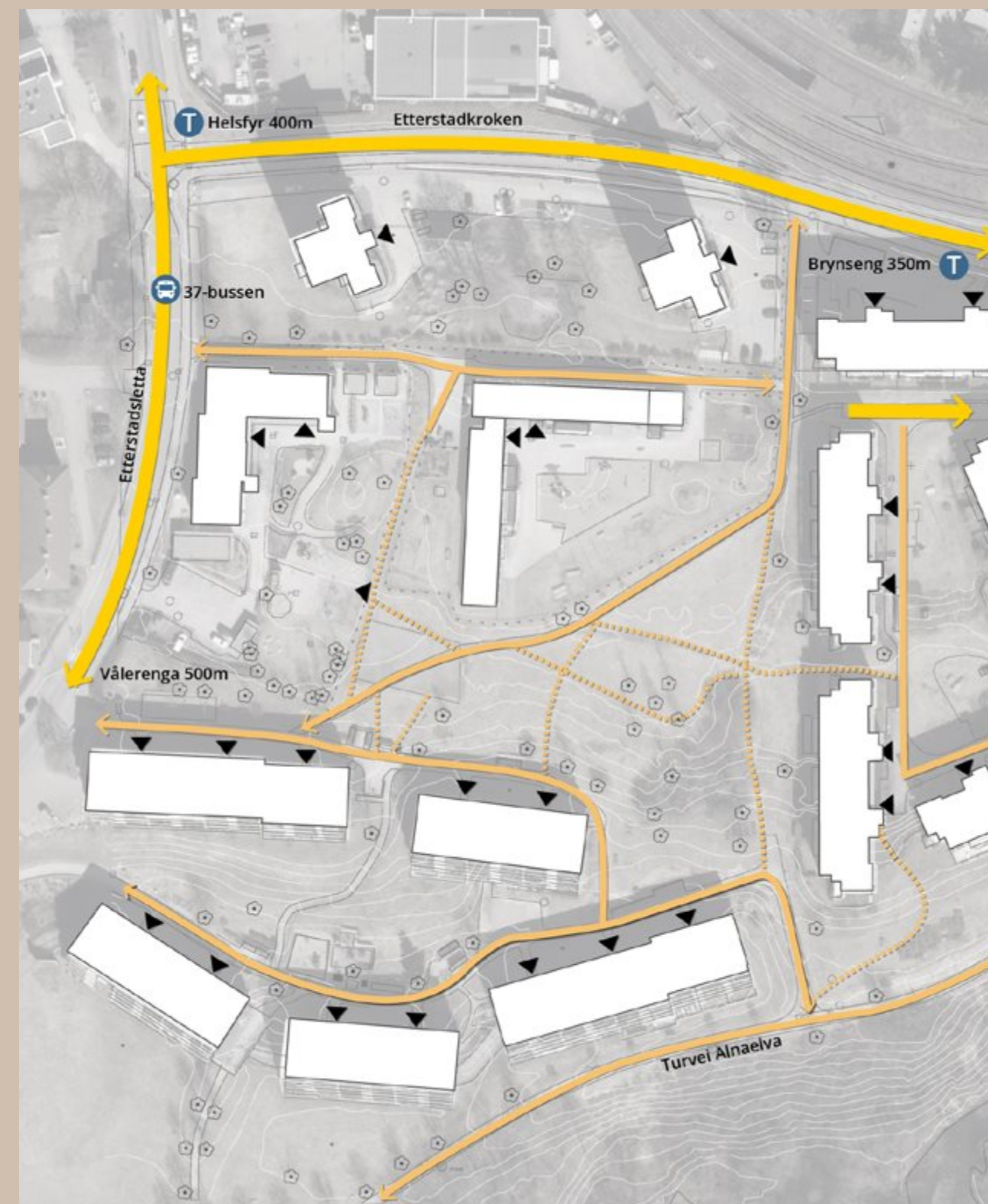
og faller brattere i den sørlige delen. Denne skråningen danner en naturlig avgrensning av parken, med fallforhold som varierer fra 1:2 - 1:4. Terrengformen stikker litt ut som en voll i øst, som gjør at vann generelt ledes i retning mot boligene i Stang Terrasse.

1.8 Forbindelser

Etterstadløkka har i dag ydelige bevegelseslinjer over området. En terrengmodell (over) viser ganglinjer og stier på området. Viktige bevegelseslinjer er en gangtrase mellom de to barnehagene, samt en hovedsti som går tvers over området. Hovedstien er opparbeidet i grus. Der grussti møter grusbane mot sørvest har man en del vannansamling. I tillegg har man på området flere tråkk som er opparbeidet over tid, og som er synlige linjer i terrengmodellen (over). Disse tråkkene blir (som skoleklassene fra Bryn dokumenterte) gjørmete av mangel på drenering og et organisk underlag.

Det er en regulert gang- og sykkeltrasé mellom stien langs Alnaelva og Etterstadkroken mot Brynseng T-Banestasjon. Traseen er ikke opparbeidet i dag.

Desire lines
På fagspråk kaller man slike uformelle gangtraseer "desire lines", som betyr "der folk ønsker å gå". Erfaring viser at det er hensiktsmessig å bygge opp under slike desire

lines, da folk som regel ender med å bruke disse uansett hvordan man som landskapsarkitekt foreslår gangstisystemet. Ofte dannes desire lines fordi traseen er korteste vei eller strakeste vei mellom to viktige destinasjoner.

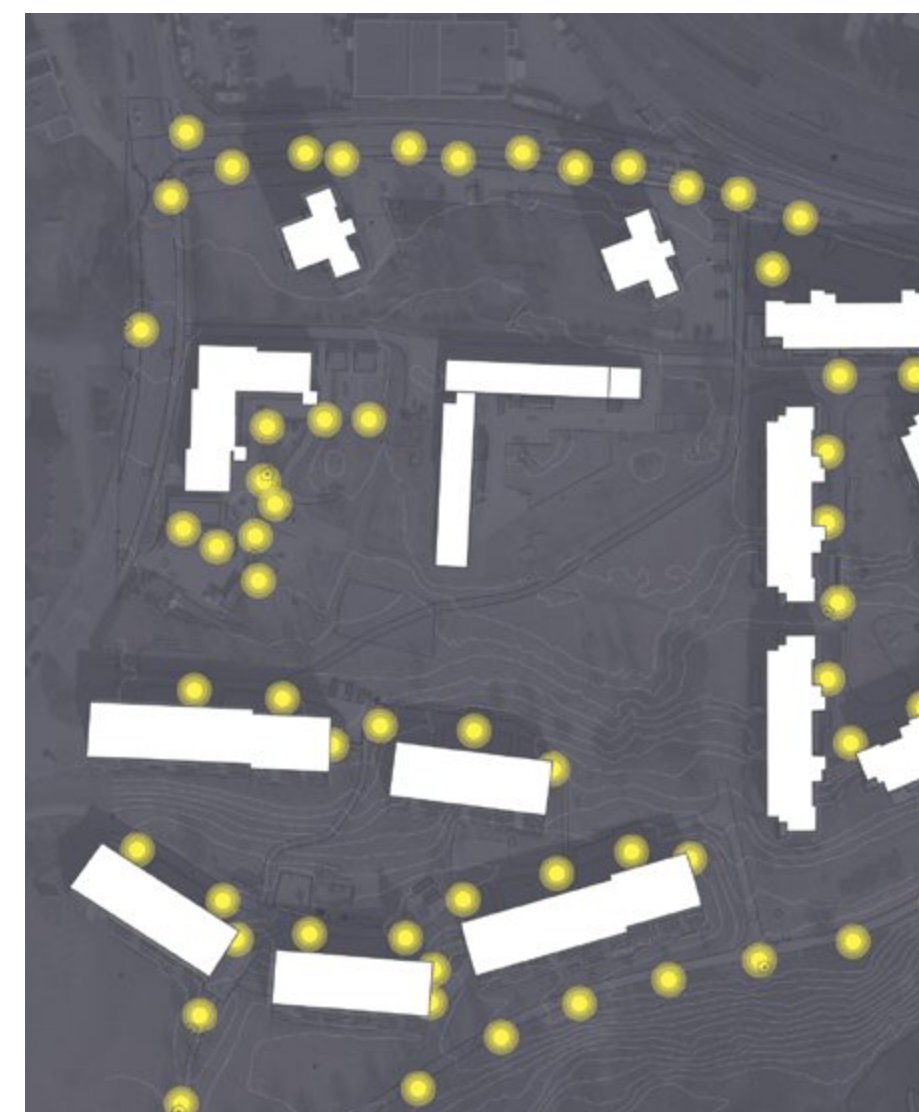
1.9 Møblering

Lekeutstyr
Tomta er i dag er aktivisert av den midlertidige barnehagen, som inneholder noe lekeutstyr for små barn. Dette tilbudet fjernes når barnehagen flytter. Det er også en liten, gruset ballbane på tomta, men den er lite brukt i dag grunnet utførelsen, fallende terreng og plassering midt i de viktigste bevegelsesaksene.

Møblering
I dag er tomta sparsomt møblert med piknikbord innenfor barnehagens gjerder. I det eksisterende friområdet er det kun to benker plassert på nedsiden av krattområdet, med utsikt i retning Alnaelva.

Belysning
Det finnes kun belysning i utkanten av parken, som lyser opp gangveier ifm boligens inngangspartier. Mangel på belysning gjør at bruksarealene forminskes, særlig i mørketiden. Parken på kveldstid oppleves av mange som ugjestfri.

2. Nabolagsinvolvering

For å involvere naboene på Etterstad har det blitt brukt ulike medvirkningsmetoder: åpent nabolagsverksted, digital spørreundersøkelse, lukket verksted for 6. klassinger fra Brynseng skole og walks-and-talks med aktører og ungdommer i nærmiljøet. Målet har vært å nå bredt og involvere ulike deler av nabolaget.

Bakgrunn

For å involvere naboene på Etterstad har det blitt brukt ulike medvirkningsmetoder: åpent nabolagsverksted, digital spørreundersøkelse, lukket verksted for 6. klassinger fra Brynseng skole og walks-and-talks med aktører og ungdommer i nærmiljøet. Målet har vært å nå bredt og involvere ulike deler av nabolaget.

Deltakerne i nabolagsinvolveringen viste et sterkt engasjement for området, og både enkeltpersoner og aktører har uttrykt interesse for å kunne bidra videre inn i planleggingen. En sentral konklusjon fra nabolagsinvolveringen er derfor å videreføre medvirkningsarbeidene inn i prosjektets neste faser.

Hovedfunnene fra nabolagsinvolveringen er at det er behov for aktiviteter som uavhengig av alder, med ønske om at det skal være en møteplass for hele nabolaget. Det er et gjennomgående ønske at stedet skal være rolig og grønt, og være et sted for rekreasjon og ro. Samtidig er det et behov for aktiviteter for litt eldre barn, og steder å møtes både for ungdom og naboer på området. Naturen som finnes på området i dag ønskes bevart og forsterket.

Medvirkningen kan deles inn i fire temaer med tilhørende referanser som går igjen på tvers av brukergrupper: bedre funksjoner, forskjellige former for bynatur, sosiale møteplasser, aktivitet for flere aldersgrupper og variert form for lek. Deltakere i involveringen enes om mange elementer. Dersom det ligger en interessekonflikt i dette prosjektet antas det å handle om behov for møteplasser og aktivitet, spesielt for større barn og ungdom, på en side, og et uttalt behov for ro og fred blant en del naboer på den andre siden.

Spørreundersøkelse

Hvor: digitalt

Tidspunkt: 4 uker

Målgruppe: hele nabolaget, men spesielt de fire nærmeste tilhørende bosameiene

Strategi: åpen for alle å delta

Deltagere: 586 respodenter

Metode

For å nå bredt ut har vi brukt en tjeneste for digital spørreundersøkelse. Undersøkelsen var lett tilgjengelig, og kunne besvares når det passet den enkelte. Spørsmålene tok for seg hvordan beboerne forholder seg til området i dag, behov, ønsker og hvem som besvarte. De fleste spørsmålene var utformet som multiple choice, mens to spørsmål var åpne og besvartes i fritekst.

Spørreundersøkelsen ble tilgjengeliggjort via plakater som ble hengt opp på dører og oppganger. I tillegg deltok vi på et møte med velforeningen, hvor vi informerte om prosjektet. De hjalp oss med å gjøre spørreundersøkelsen kjent for nabolaget. De fikk med seg plakater som ble hengt opp i området, og de sendte ut mail til alle borettslag og sameier med link til spørreundersøkelsen.

Spørreundersøkelsen lå ute i 4 uker, fra uke 38 til uke 42. På dette forholdsvis korte tidsrommet var det hele 586 personer som besvarte undersøkelsen. Det kan vitne om et stort engasjement for nærmiljøet hos naboene.

Funn

Alle som gjennomførte undersøkelsen måtte svare på spørsmål som gav overordnet informasjon om respondentene. Den største aldersgruppen er mellom 30-39 år, og videre 40-49 år. Det er svært få respondenter i gruppene under 12 år, 13-18 år og over 80 år. Det er absolutt flest kvinner som har besvart undersøkelsen, hele 59% kvinner mot 39% menn. I spørsmål om botid er fordelingen mer jevn, og flesteparten har bodd der mellom 4-8 år, etterfulgt av 0-3 år. Det er omtrent like mange som svarer at de har bodd der 9-15 år og mer enn 15 år.

Av de som har tatt undersøkelsen er flest barnefamilier, 53%. Det er omtrent like mange som bor alene og bor med partner, som er 23,5%. Det er aller flest som eier boligen, hele 96,4% og kun 3,6% leier bolig. Borettslagene med flest respondenter er Etterstadkroken og Etterstad Sør borettslag, forholdsvis 139 og 125 personer. Disse ligger også nærmest området, og etterfølges av nabo-borettslagene Stang Terrasse Boligsameie, Etterstad Nord Borettslag og Etterstad Vest Borettslag. Øvrige svar viser at spørreundersøkelsen har nådd ut til alle borettslagene på Etterstad, men i svært variende grad.

Resultatene fra spørreundersøkelsen viser at 49% bruker området i dag, 30% bruker det litt og 20% bruker det ikke. De som svarte at de bruker området eller bruker det litt, fikk oppfølgingsspørsmål om hva de bruker det til. Svaralternativene viser at aller flest, 47%, bruker området til å gå igjennom fra A til B. To andre store kategorier er “bruker området til uteaktivitet” og “går på tur dit”, forholdsvis 24% og 23%. Det er noen som møter familie og venner, men svært få setter seg ned der i dag.

Blant de som ikke bruker området svarer flest at de er usikre på hva de skal gjøre der. Andre synes stedet er bortgjemt, og noen bruker det ikke på grunn av avstanden til det.

Naboene som besvarte undersøkelsen fikk lagt frem en påstand hvor de kunne besvare hvor enige de var på en skala fra 0-5, hvor 5 er helt enig. Påstanden var: “Jeg synes det er viktig at området blir oppgradert når barnehagen nedlegges”. Hele 67% svarte at de var helt enig. Videre er det 15% som svarte 4 og 11% som svarte 3. De som i ulik grad mener det ikke er viktig utgjør 42 personer, 7,2%.

I to av spørsmålene i undersøkelsen kunne naboene svare åpent. Det ene spørsmålet gikk ut på hva de har lyst til at området skal bli. Disse svarene er kodet og kategorisert, og oppsummeres i 5 store kategorier: aktiviteter, lek, sosialt, bynatur og funksjon.

Aktiviteter

Naboene har foreslått mange ulike aktiviteter, som har det til felles er at de ikke er aldersbetingede. De aktivitetene som er mest nevnt er trening/tuftepark, bordtennis, flerbruksbane og hinderløype. Ballspill er nevnt, men flere har også spesifisert type, og her er særlig fotball og basket nevnt mange ganger. Det som er ønsket litt færre ganger, men fortsatt av et betydelig antall, er skating, hundepark, skøyter og flerbruksområde.

Ønskene viser at det er et behov for aktiviteter som er delvis programmerte, og samtidig fleksible. Eksempelvis flerbruksbanen som kan brukes til ulike former for ballspill. Eller et flerbruksområde som kan tilrettelegge for flere aktiviteter, som trening, sykling for mindre barn og hinderløype samtidig.

Lek

Naboene trekker frem større kategorier for lek, fremfor konkrete lekeapparater. Aller flest ganger nevnes lekeplass, og naturlig ute/lekeområde med klatring. Mange ønsker seg også lekeplass for større barn. Det vises til at det er mange lekeplasser som er tilegnet små barn, men det mangler steder for eldre barn og ungdom.

Sosialt

Når naboene beskriver ønsker for området brukes begreper og ord som åpner for sosialisering. Det naboene aller mest ønsker seg er sitteplasser, i form av benker, piknikbord, hengekøyer, langbord, paviljong, sitteplasser under tak og amfi. Dette åpner for eksempelvis kulturelle aktiviteter. Andre innspill innebærer også sosialisering, inkludert bespising som servering/kafé/kiosk, bålpanne og grill. Det er også mange som ønsker seg mer organisert samvær i form av et aktivitetshus/bydelshus med utleie, og område tilrettelagt for konserter, teater og utekino. Overordnet sett er det mange som trekker frem at området må være tilpasset til alle aldersgrupper, men også særlig

et sted hvor det er attraktivt for ungdommer å møtes.

Bynatur

Mange respondenter ønsker at tomte skal utformes som en park, et friområde eller grøntområde. Mer konkret svarer mange at de ønsker trær, blomster, planter, blomstereng, frukttrær, bærbusker, skog, dyrkekasser og parsellhage. Utover beplanting nevner noen vannelementer som fontene, vannlek, vannspeil og dam. Det nevnes også biomangfold, med tilrettelegging for fugler og insekter. Overordnet ønsker naboene at området skal være et sted for ro, avslapning og rekreasjon.

Funksjon

Funksjon handler om trygghet og fremkommelighet. Mange av naboene trekker frem behov for god belysning og bedre stier. Det foreslås forbedret kveldsbelysning, der aktivitetsflater er i fokus. Stiene ønskes oppgradert slik at det blir lettere å ta seg frem året rundt, og at det blir en trygg skolevei. Det er også mange som ønsker seg kunst eller skulpturer på området.

Det viktigste for området

Den andre muligheten respondentene hadde til å svare fritt, var på spørsmål om hva som er viktig når området endres. Her kom det frem at å ivareta og legge til rette for naturen er viktig. Det handler både om å bevare det grønne, plante mer og skape et biologisk mangfold. Vedlikehold blir også vektlagt. I sammenheng med det grønne nevner mange at det er viktig at det ikke bygges boliger på tomte, og fortettes mer.

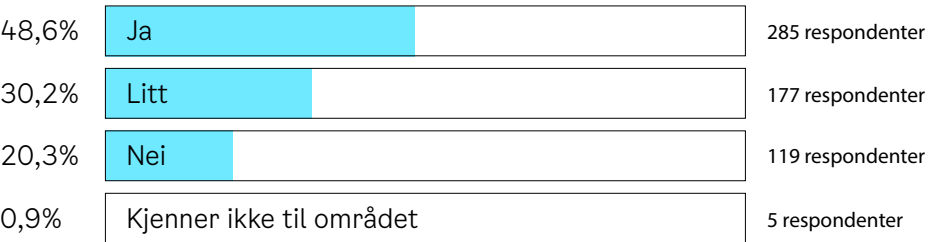
Videre er det viktig for naboene at det blir et område tilgjengelig for alle gjennom universell utforming. Det betyr at det finnes aktiviteter og oppholdssteder som kan passe alle aldre, uansett livssituasjon og funksjonsevne. Noen naboer ønsker seg flere lekeplasser for å avlaste de i nærheten, mens andre viser til at det finnes mange lekeplasser i området allerede, og at det heller må satses på tilbud for ungdom og voksne. Mange synes det er viktig at det ikke blir mye støy fra området, da mange bor tett på. Det er derfor viktig å innvie til aktiviteter som ikke er bråkete. I stedet er det ønskelig å skape en grønn og inkluderende møteplass, som tilbyr noe annet enn det som finnes på Etterstad i dag.

Et annet tema som går igjen er at selve prosessen for utviklingen av området er viktig. De vil være involvert, få oppdateringer og følge med hva som skjer videre. Samtidig ønsker de at prosessen ikke skal ta for lang tid, som både begrunnes i at det er viktig at det ikke gjøres for mye der, og at inngrepene ikke gir mye støy.

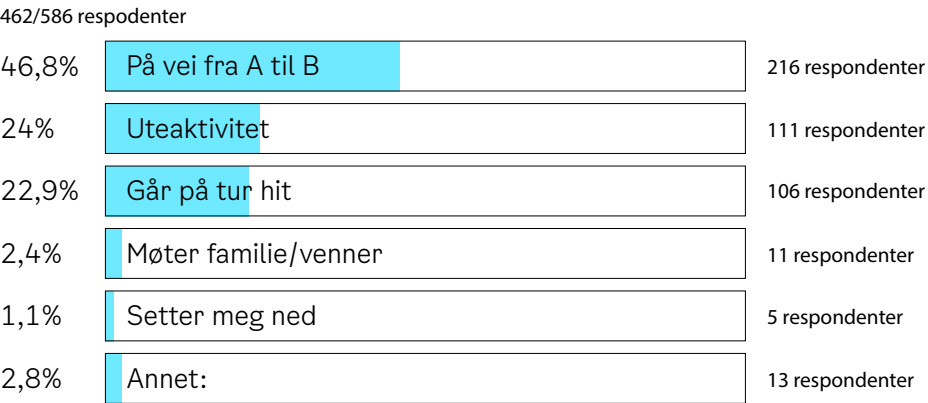
Utskrift av resultater fra Typeform

Del 1: Spørsmål om området:

1 Bruker du området i dag?

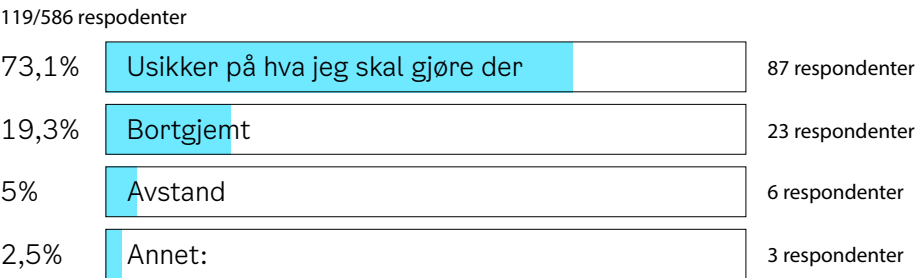

2.1 Hvis ja/litt: hva bruker du området til?

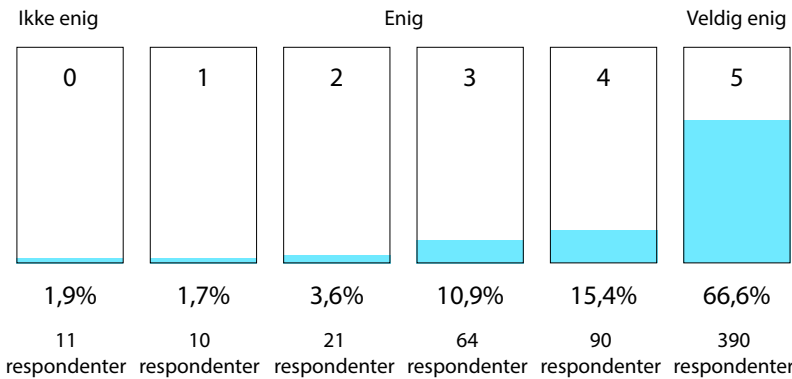
Utsikt - Både 'går på tur hit', 'møter familie og venner' og 'uteaktivitet'. Skolevei/vei til banen, treffer venner/naboer etter henting i barnehage. Barna spiller fotball på grusplassen og plukker blomster i blomsterenga - Bor i blokken med utsikt mot tomten - Nyter utsikten fra vinduer og balkong, jeg er nærmeste nabo. Går fra a til B og har med barn på lekeplassen - Lufte hundene - Både 'går på tur hit', 'møter familie og venner' og 'uteaktivitet'. Barna går til skolen, vil til banen, barna spiller fotball på grusbanen, plukker blomster i enga, møter naboer etter henting i Etterstadjordet barnehage - Barnehage - Spiller fotball, leker, plukker blomster, bruker det som snarvei, ungene kan leke her uten voksne - Går på tur hit, går gjennom på vei til Brynseng, datteren min leker på lekeplassen til barnehagen - Leker med barnet mitt - Går tur med hund - Brukt området til barnehage, når Grønland Torg barnehage var stengt for oppussing

2.2 Hvis nei: hva er grunnen til at du ikke bruker det?

Halve området er barnehage. Bruker andre lekeplasser når barn er på besøk - Det er barnehage der så jeg har ikke lyst til å oppholde meg i området. Det er ikke noe å gjøre, ingen fine benker feks - Jeg benytter meg ikke av barnehagen.

3 Hvor enig er du i følgende påstand: "Jeg synes det er viktig at dette området blir oppgradert når barnehagen nedlegges."

I tillegg til spørsmålene på forrige side, var det to spørsmål respodenter kunne svare fritt på. Her er et utdrag av respodentenes innspill, med vekt på å få fram mangfoldet og helheten. Se vedlegg for alle innspill.

4 Hva har du lyst til at området skal bli når barnehagen nedlegges?

"La det gå tilbake til fri skog/natur. Vi har rikelig med fasiliteter for folk overalt, men stadig mindre natur som ikke er regulert av mennesker. Og dette blir mer og mer viktig etter hvert som det bygges ut mer i området"

"Aller mest har jeg lyst til at det skal komme to gangveier for gående av asfalt sånn at det ser pent ut, og ikke billig som det er nå"

"Bedre stier som ikke blir en gjørmedam. Så kanskje noe park lignende med litt trær, kanskje noen kunst prosjekter, noe som kan supplere de andre parkene i området"

"Uteområde med sitteplasser og mulighet for å sitte. Gode solforhold på kveldstid her, så hadde vært perfekt til sammenkomster med venner"

"Det hadde vært fint med en naturbasert lekeplass som kan by på noe utover de vanlige lekeapparatene som ellers finnes her. F.eks zipline, hinderløype, heftige sklier eller en buldrevegg som ungdommer og voksne kan ha glede av. Fint med en lekeplass som kan by på moro for både store og små"

"Et hyggelig område hvor man blir frista til å henge ut. Gjerne lekeplass til ungene som inviterer til å oppleve naturen. Noe nytt, ikke sånn plastunderlag som mange lekeplasser har. Kanskje litt diskret hvor man bruker landskap til lek, for eksempel trestokker å balansere/ klatre på. Benker i tre til foreldre som også kan fungere til lek"

"Etterstadparken gir store grøntarealer, derfor bør dette området ha et mer aktivitetsfokus. Et samlings- og aktivitetsområde vil gagne både beboere, barn i skole og barnehage. En paviljong, Tufte-park, skateområde og gjerne en bål plass" Sistnevnte vil bidra til at området blir en lokal samlingsplass både sommer og vinterstid"

"Viktig med opplyst gangvei til skolen."

"En artsrik skog eller hage med natursti igjennom! Skogen kan bli et fristed for alle og en super læringsarena."

"Treningspark tilpasset kvinner. Flere Tufteparker er i dag laget for menn, store aparater og tykke stenger."

"Et torg/park med benker hvor det er hyggelig å sitte. For guds skyld ikke flere lekeplasser."

"Eplehage, blomster og trær! Vil at det skal være masse planter der - ikke like åpent som friområdet på selve etterstadsletta."

"Vi trenger sårt et aktivitetsområde for de større barna (10-14 år). For eksempel skate/ sparkesykkelbane, benker, basketbane, parkourløype. Med god belysning, så det er trygt å ferdes litt utover kvelden."

"Ny flate for ballspill, ikke med sti over slik som i dag. Ønsker ballplass som også kan bli isflate vinterstid, dvs vanntilførsel."

"Jeg ønsker at området skal brukes til noe positivt for naboene og deres barn. Vi har mange lekeplasser, så gjerne et fint tilbud til ungdommer."

"Et område for aktiviteter for alle. Et værested for ungdom er også noe området har behov for, og noe jeg ønsker varmt velkommen."

"Det jeg savner er en plass for hunder og mennesker kan være sammen."

"Det finnes nok av lekeplasser i nærheten, men lite for ungdom, håper derfor dere gjør litt ekstra for å høre hva områdets ungdom kan ønske seg."

"Område for ro og avslapping, bedre belysning. Det er nok lekeplasser i området."

"Møteplasser for alle generasjoner. Belysning som ikke er sjenerende for naboene. Klare avtaler om vedlikeholdsansvaret og hvordan vi som naboer passer på området. Forutsetter at alt som planlegges er universelt utformet."

"Området bør innrettes som et sosialt rom der ungdom kan trives. Det trengs sårt aktiviteter for ungdom i området, som også har interesser ut over idrett."

"Bord og benker som kan brukes til nabolagsfest, barnebursdag etc. La det bli et område som gjør at naboer faktisk møtes og blir kjent."

"Det hadde vært fint om det kunne blitt et flerbruksområde til glede for beboere i flere aldersgrupper."

5 Hva er viktig for deg når området skal endres?

"At det ikke blir nok en lekeplass."

"Universell utforming og i ett med naturen."

"At endringen ikke bidrar til fortetting av nabolaget."

"At det blir et sted vi alle kan bruke."

"Avlastning av andre lekeplasser i området."

"At det ikke blir et sted ungdommer samles."

"At det er folkelig og tilgjengelig."

"At dette blir til nytte for nærmiljøet og høyner verdien."

"At prosjektet ikke blir et hull i årevis, som Etterstad skole."

"Ivaretagelse av natur og biologisk mangfold."

"At det bevares grønt og at det tilrettelegges for alle aldre."

"At det er for alle."

"At det investeres i kvalitetsutstyr, slik at man reduserer vedlikeholdskostnader."

"At det er relevant for flest mulig. Ikke bare barnefamilier."

"At det ikke blir solgt til boligutviklingsfirmaer som kommer til å bygge blokker. Bevare grøntområder og mulighet til rekreasjon."

"At det forblir et areal som er grønt og ikke bygges ned. Også at stiene blir bedre siden jeg nå unngår området når det blir for gjørmete. Deretter at det faktisk skjer noe der og ikke bare gror ned slik som nå."

"Fred og ro."

"At det blir et hyggelig «allemannseie»."

"Sosialt, møtested for beboere."

"At Etterstad forblir et rolig, grønt og barnevennlig område."

"At det bevares litt naturpreg med planter, stein og staur. Ønsker ingen lekeplass med plastdekke!"

"At mye grønt bevares, og at det er et tiltalende møtepunkt."

"At det ikke fører til mye støy."

"At vi får tilbud som vi ikke har . Skape verdi i området."

"At de naturlige omgivelsene bevares og fremheves fremfor at man lager for store kontraster."

"At det blir fritidsområde og aktiviteter særlig for ungdom."

"At det kan bli brukt og til nytte for alle i nabolaget."

"At det er godt nok opplyst, men ikke sjenerende for de som bor nærmest, må føle seg trygg der."

"At det blir vedlikeholdt."

"Viktigste er at det er tilrettelagt for flerbruk."

"At det forblir friområde!"

"Nærmiljøet kan være med å bestemme."

"Minst mulig støy og inngrep."

"At området blir tilpasset alle aldre. Stille og rolig. Godt beplantet."

"At det er etterspurt/trengs av de som bor her. Og at det ikke krever for mye ressurser å få på plass."

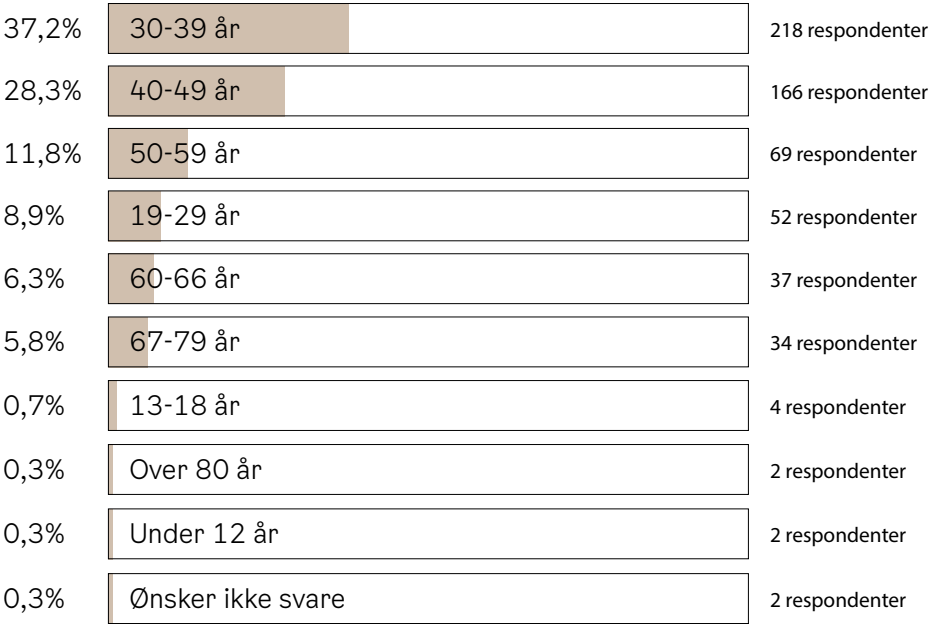
"Hadde vært fint med en destinasjon. Et sted man kan dra til, et sted å ta med besøkende, etc. Noe å besøke."

"At det brukes til noe positivt for ungdommer i området slik at de har noe kjekt å gå til i stedet for å henge."

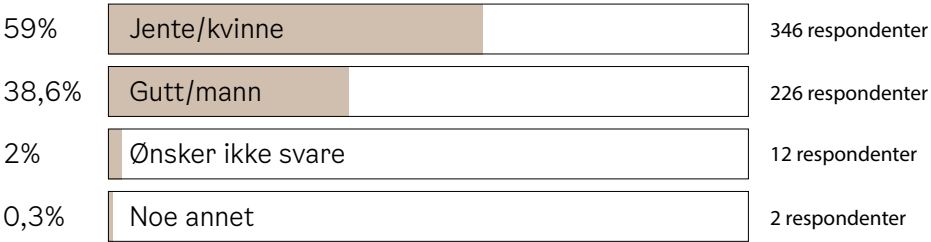
" At området kommer flest mulig i nærmiljøet til gode og at området er fleksibelt i bruk eller kan deler av flere bruker-aldersgrupper. Og at det kan være rom for beboerinvolvering i tilbudet. Ved at f.eks lokale ungdommer kan bidra i å drive en kiosk/kafé"

Del 2: Hvem er du?

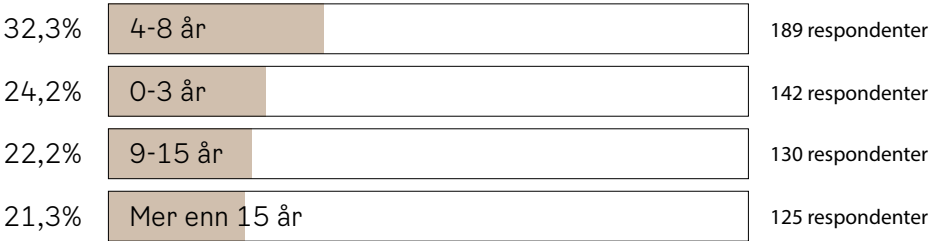
1 Alder?

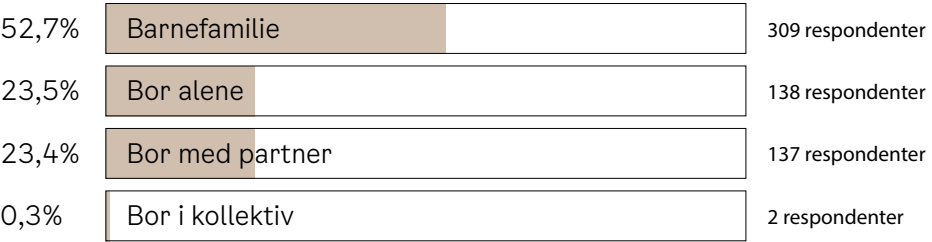
2 Kjønnssidentitet?

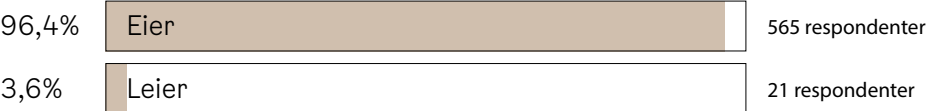
3 Hvor lenge har du bodd på Etterstad?

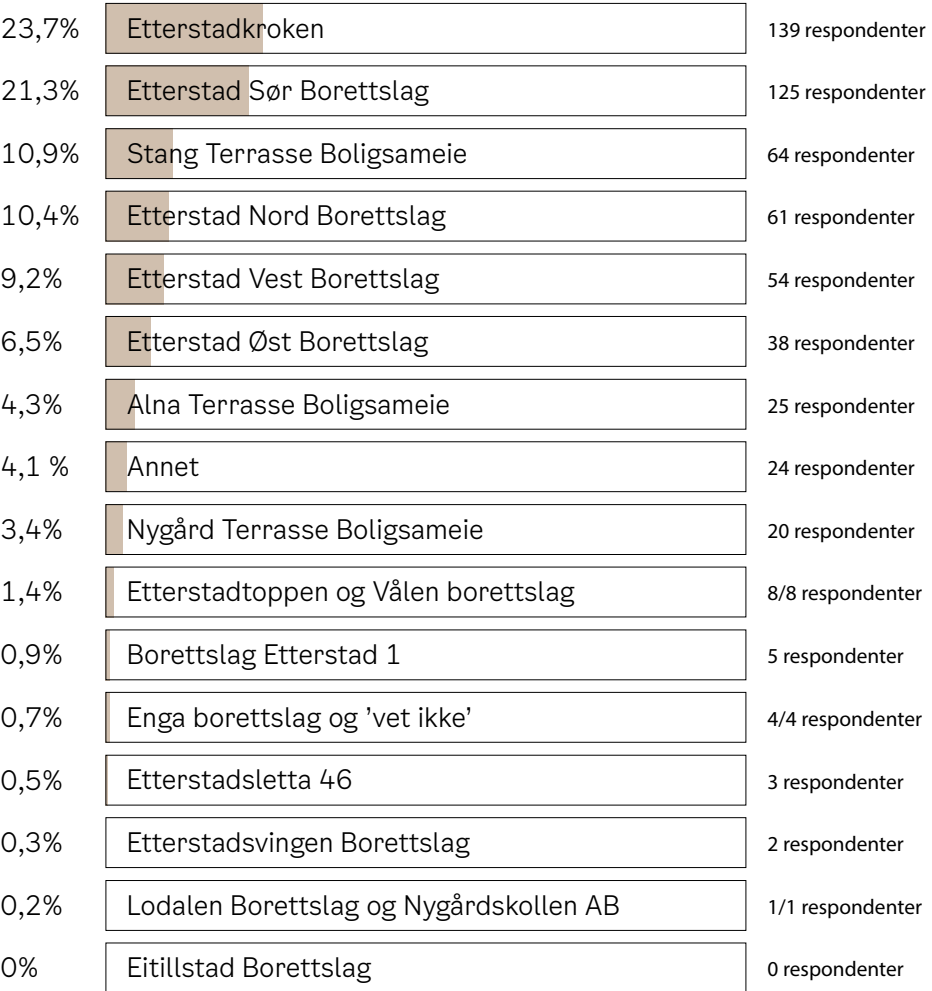
4 Boforhold?

5 Eier eller leier du?

6 Hvilket borettslag/boligsameie tilhører du?

Nabolagsverksted

Hvor: Kroloftet, Arnljot Gellines vei 41

Tidspunkt: torsdag 13.oktober, drop-in mellom kl 17-19 (samtidig som Lysvandring langs Alnaelva)

Målgruppe: hele nabolaget

Strategi: åpent for alle å delta

Deltagere: 20

Metode

Det var 20 besøkende innom nabolagsverkstedet som ble gjennomført av arbeidsgruppa. Arrangementet ble holdt etter arbeidstid, og tidlig om kvelden for å gjøre det mest mulig tilgjengelig. Med drop in som strategi, ble det mindre forpliktende for dem som kom. De besøkende var der mellom 30 minutter og 1,5 time. Flere naboer kom i prat, og ble kjent med folk de ikke kjente fra før.

Blant de besøkende var det 3 pensjonister og én arbeidsledig, ellers yrkesaktive mellom 29 til 65 år. Det var også en viss bredde i livssituasjon, der noen var foreldre, andre hadde ikke barn eller var besteforeldre. Dette har noe påvirkning på hvilke behov man har, og hva man anser som viktig for en selv at en slik park skal inneholde.

På verkstedet hadde vi to aktiviteter: en valgøvelse, og en kartøvelse. Valgøvelsen gikk ut på at hver deltager fikk 9 klistremerker, i tre ulike farger. På veggen hang det totalt 72 kategorier innenfor kategoriene funksjon, aktivitet, lek, sosialt og bynatur. Videre skulle hver deltaker velge 3 kategorier som svarte på tre spørsmål: "Hva drømmer du om?", "hva mener du er viktigst?" og "hva vil du ikke ha?". Denne øvelsen syntes mange av naboene var utfordrende. Det resulterte i gode samtaler mellom arbeidsgruppa og naboene rundt det å prioritere drømmer og behov.

I kartøvelsen hvor naboene kunne bruke klistremerkene som lå framme til å "lag din egen drømmepark" på et kart over området. Klistremerkene hadde ulike symboler innenfor samme kategorier som i valgøvelsen. Disse var et hjelpemiddel for å få naboene i prat og få deres ideer ned på kartet. I tillegg var det inspirasjonsbilder på bordet, og naboene brukte ord til å supplere sine beskrivelser på kartet over hva de ønsket.

Funn

Funnene fra innsiktsarbeidet fra nabolagsverkstedet kan deles inn i fire kategorier; natur, aktiviteter, møteplass og fasiliteter.

Natur

Det mest gjennomgående behovet var at området skulle være grønt, og tilrettelegges for beplantning og dyrking. Mange var opptatt av naturmangfold til glede for naboene, men også insekter. Flere viste til at det er lang ventetid på Etterstad parselhage, og foreslo og kunne ha et lignende tilbud i denne parken. Det var et gjennomgående ønske å kunne plante og dyrke på dette området. Noen hadde også konkrete forslag til hvor beplantningen kunne være, som i hovedsak var der brakkebarnehagen er i dag. Andre foreslo å ha en hekk eller trær langs øvre område av parken for å skjerme for vær og vind, men også gjøre det mer lukket og lunt. På den andre siden var det også mange som ønsket å ha åpent gressområde og blomstereng. Utover beplantning var også vann noe flere ønsket seg, i form av fontene.

I valgøvelsen var de mest gjennomgående kategoriene for natur som de drømte om eller synes var viktigst blomstereng, blomsterbed, stor plen, eplehage og dyrking.

Aktiviteter

Det ble uttrykt ønsker om aktiviteter for både store og små, og særlig ungdommer. Flere viste til at mange barnefamilier blir boende på Etterstad, og det medfører et behov for områder der ungdom kan møtes. Det ble henvist til at Etterstad har mange lekeplasser for yngre barn, men at det mangler møteplasser ute for de som ikke vil leke. Det ble nevnt natursti, hinderløype, frilek, ballbinge, skaterampe og naturlige objekter som man kan klatre og sitte på.

Kategorier fra valgøvelsen som var viktigst eller naboene drømte om for området var svært sprikende. De samlet seg ikke om noen aktiviteter alle ville ha, men flere ville ikke ha trampoline, skating, fotballbane, scene, amfi og utekino. Dette sier oss at de ikke ønsker at dette område skal ha så mange aktiviteter som er organisert eller lager støy. Særlig det siste ble nevnt av mange, viktig at aktivitetene der ikke skaper for mye støy for naboene i området.

Møteplass

Flere var opptatt av at tomte skulle være en felles møteplass for naboene. Dette kom frem i ønsker om sitteplasser, grillplass, paviljong og grendehus til utleie for barnebursdager og lignende. Det var gjennomgående ikke noe ønske om servering, hverken permanent eller midlertidige foodtrucks. Det var et par som foreslo en kiosk med lett servering i sommerhalvåret.

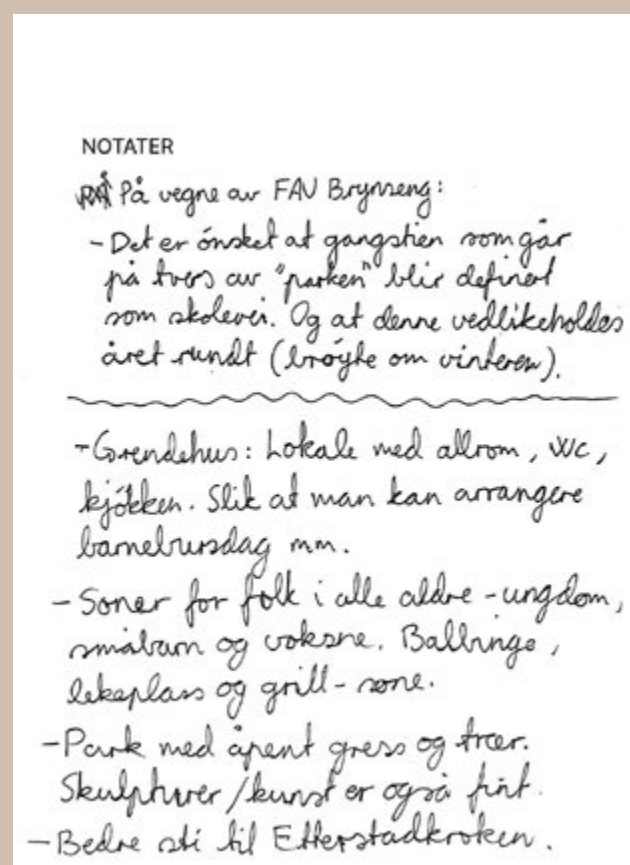
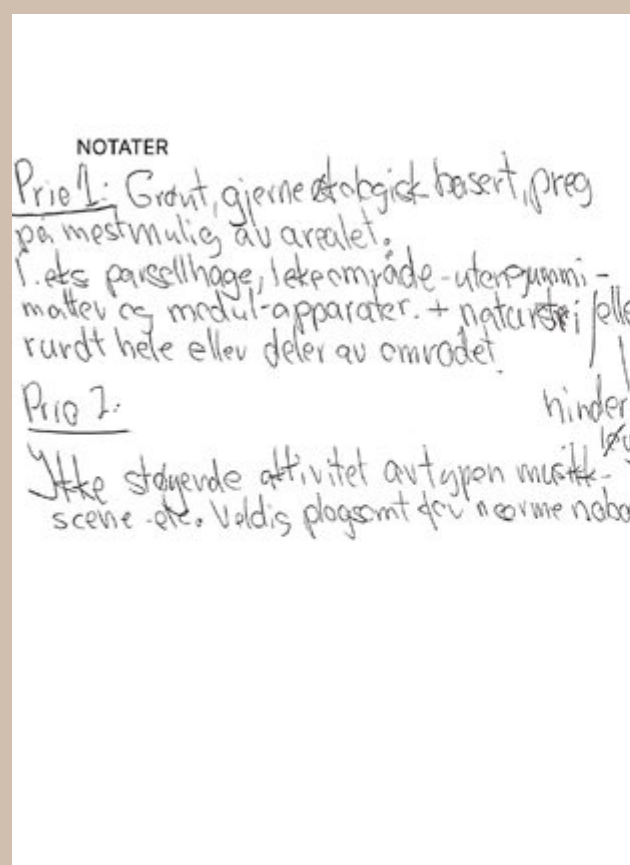
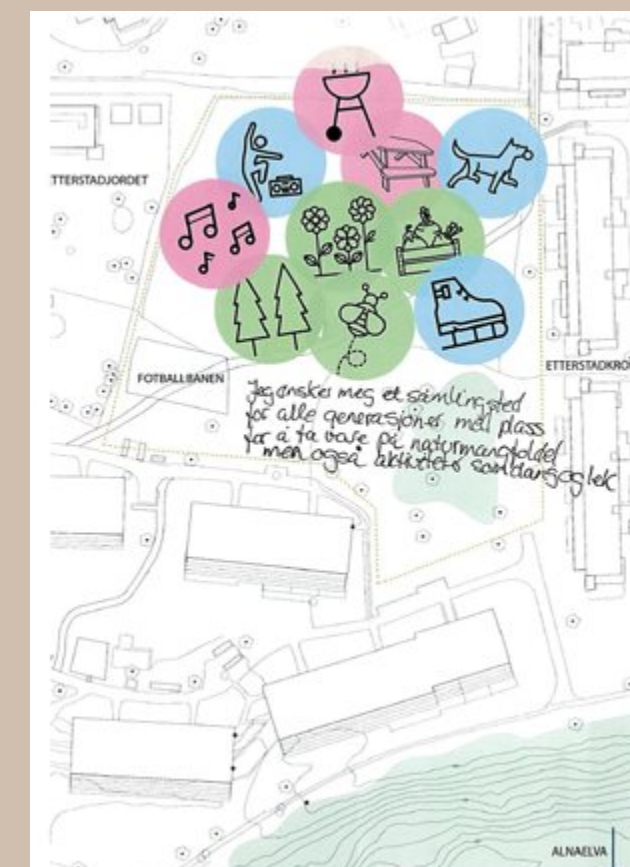
For sosialisering og samvær var ønsket at det skulle skje uformelt. Det kan godt legges til rette for det, men ikke gjennom arrangementer. Det var mange som noterte ulike varianter av sitteplasser i kartøvelsen. Både enkeltstående benker, men også piknikbord til bespisning på området.

Fasiliteter

I både valgøvelsen og kartøvelsen kom det frem et behov for ulike fasiliteter. Dette handler om fremkommelighet og universell utforming. For mange var det viktig med gode veier og stier, og belysning. Flere kom med innspill til nye stier, og opparbeidelse av de som allerede er der. For foreldre med skolebarn, kom det frem at den store stien som krysser området er en viktig skolevei. De ønsker at denne holdes bedre vedlike, eventuelt asfalteres og brøytes gjennom vinteren. For pensjonister var det viktig at stiene er enkle å bruke, ikke blir glatte og oppleves trygge å ferdes på.

Mange hadde erfart at området blir mørkt om kvelden, så mer belysning er det et behov for. Samtidig var det viktig for naboene at det ikke blir for mye lys på kveld/natt. Det er derfor et behov for belysning for å komme frem på kvelden, men som ikke er sjenerende for naboer.

Verksted med skolebarn

Hvor: på tomten

Tidspunkt: tirsdag 18.oktober fra kl 11.45 - 13.30

Målgruppe: 6.klasse fra Brynseng barneskole

Strategi: involvere eldre barn

Deltagere: 54

Metode

Vi tok kontakt med Brynseng barneskole for å involvere barn i innsiktsarbeidet. I nabolagsverkstedet kom det noen foreldre, og det kom frem at eldre barn og ungdom manglet møteplasser. Vi rekrutterte derfor to klasser ved 6. trinn, som til sammen utgjorde 54 barn. De ble det i to grupper, og vi gjennomførte verksted med en gruppe omgangen.

Verkstedet ble gjennomført på grøntområdet, for å gjøre det enklere for dem å mene noe om stedet. Oppgavene de gjorde var også tilpasset alder og størrelse på gruppen, for å få mest mulig innsikt fra dem.

Den første oppgaven var en fotooppgave. De gikk sammen i grupper på tre og fikk utdelt et engangskamera og 4 symboler. Hjertesymbolet betød ting/steder de liker, tommel-ned-symbolet betød ting/steder de ikke liker, rundt-symbol betød ting de syntes er mystiske/rare og smilefjes-symbolet betød noe de synes er morsomt. De tok tre bilder av de tre første symbolene og 1 av det siste, som til sammen utgjorde 10 bilder fra hver gruppe. Etter øvelsen be bildene fremkalt, gav da innblikk av barnas utforskning gjennom deres øyne. Mens øvelsen pågikk, gikk arbeidsgruppen også sammen med barna og førte små samtaler om det de tok bilder av.

Den andre oppgaven fikk de samme gruppene utdelt en liten pappeske, som var rammen for å lage sin egen drømmepark. De kunne hente objekter fra naturen og bruke tilgjengelige tusjer, lim og tråd. Begge oppgavene var utformet på en måte som gjør at barna selv kan utforske og bli kjent med området. Dermed hadde de flere og tydeligere meninger å komme med.

Funn

Verkstedet bestod av to deler. I første del fikk 6. klassingene i oppgave av å ta bilde av noe de liker, noe de ikke liker, noe de synes er rart og noe morsomt. For hvert bilde beskrev de hva de hadde tatt bilde av.

Ting/steder dere liker

Barna trekker frem planter, trær og vekster som noe de liker. De synes noen at trærne er fine og grønne, liker fargerike blomster og at det er koselig med blomsterkasser. Mange bruker stien som krysser området til skolevei, og tok derfor bilde av denne som noe de liker og vil at skal beholdes.

Noen liker lekeplassen og benkene, men av eksisterende fasiliteter liker barna best grusbanen med fotballmål. De liker at det er barn der, som kommer og bruker området.

Mange har tatt bilde av og liker bytteboden, blant annet fordi det er gjenbruk, og man kan finne kule ting der.

Ting/steder dere ikke liker

Mange av barna tok bilder av gress og planter som har visnet, blitt brunt, til jord, og falt sammen som noe de ikke liker. Andre beskriver at de liker ikke at stier blir til sølepytter og gjørme når det regner, de kaller det en "gjørmesti". Noen vil at det skal være mindre gress, sånn at det blir enklere å gå der. Andre har tatt bilde av den bratte bakken, da det er vanskelig å gå der når det er gjørmete og snø.

Mange har tatt bilder av søppel og hundebæsj på området som noe de ikke liker. De liker ikke benkene, fordi det er gammelt. Mange har tatt bilde av tagging og hærverk som noe de ikke liker. Flere har tatt bilde av fotballmålene, fordi de liker ikke at gangstien går over fotballbanen. De skriver at de får fotball i hodet, og andre synes målene er i for dårlig stand.

Ting/steder dere synes er rare

Det er mange bilder av en Rema 1000-handlevogn, som de synes var rart at den var der. Andre har tatt bilde av en stor stein på asfaltert gangvei foran boligblokken nedre del, som synes det er rart den er plassert midt i gangveien. Flere synes et ødelagt bord, fotballmål og søppelbokser er mystiske.

Flere har tatt bilde av vått og visent gress, gjørmete områder og synes det lukter vondt. Andre synes det er rart at man ikke tar bedre vare på skogen. Andre fant en metallstang på nedsiden av skogområde, og synes den var plassert rart.

Noe dere synes er morsomt

Barna har tatt mange bilder av eksisterende aktiviteter, som lekeplassen og fotballbanen. Andre synes det er morsomt med gresslette, blomster, et tre som står alene, skogen og røde blader.

De har også tatt bilde av stiene og synes det er morsomt at det er mange veier å velge mellom, mens andre synes hele stedet er morsomt. Andre har tatt bilde av bakken, og synes det er morsomt å falle der. Og en gruppe tok bilde av vennens hund, fordi den er morsom.

Drømmepark

I oppgaven om å lage drømmeparken i en pappeske brukte mange steiner og pinner til å illustrere sitteplasser og områder for å klatre på. Et annet naturelement som gikk igjen var vann, i form av fontene, elver og foss. De liker vann som renner og som man kan leke i.

De fortalte at de ønsket at det skulle være aktiviteter som ikke skulle være så barnslige, og kom med forslag for aktiviteter for eldre barn og ungdom. I forlengelse av dette lagde de møteplasser for ungdom, med ønsker om at det skulle være under tak eller inne. Flere lagde sitteplasser med benker i u-form eller ovenfor hverandre. Et annet element som mange lagde var skaterampe, de fortalte at de kjente til skateområdet på Jordal, og synes det er langt å dra dit. De kunne gjerne hatt et mindre skateområde her, som de kan øve seg på, og sitte og prate ved siden av.

Bilder av to av barnas modeller som begge beskriver et skateområde i sammenheng med et sted å være sosial og henge.

OPPGAVE 1

Med kameraet dere har fått utdelt, hold symboler opp og ta bilde. Husk å HOLD INNE BLITS! Hva tar dere bilder av? Skriv ned her.

Ting/steder dere liker:

1. Vi liker veien fordi vi kan skli om vinteren.
2. Vi liker bytteboden fordi noen ganger er det kule ting der.
3. Vi liker skiveveien fordi da kommer vi oss lettere til skolen.

Ting/steder dere ikke liker:

1. Vi liker ikke at det er så sølete når det har regnet.
2. Vi liker ikke at det er overgrodd her.
3. Vi liker ikke at det er grus her.

Ting/steder dere syntes er mystiske og rare:

1. Vi synes det er rart at det er søppel der inne.
2. Vi synes det er rart at det stinker der.
3. Vi synes det er mystisk at det alltid er visne planter der.

Noe dere syntes er morsomt:

1. Vi synes det er morsomt at det er så mange veier å velge mellom.

Walks-and-talks

Hvor: i bydelshuset, på tomten og på telefon

Tidspunkt: tirsdag 18.oktober fra kl 11.45 - 13.30

Målgruppe: RNF, lokal ungdom og Etterstadjordet bhg

Strategi: involvere grupper som ikke har fått sin

stemme hørt innenfor de andre strategiene

Deltagere: 11 personer

Rådet for personer med nedsatt funksjonsevne (RNF)

SOLA la frem Etterstadprosjektet for Rådet for personer med nedsatt funksjonsevne i deres åpne halvtime onsdag 9. november. SOLA gjennomgikk nabolagsinvolveringen og de viktigste funnene fra de gjennomførte delene. Rådet var først og fremst fornøyd med å bli involvert tidlig i prosessen, og det ble ytret et ønske om å kunne medvirke i de videre fasene av prosjektet også.

På spørsmål om hva rådet anbefaler i arbeidet videre med prosjektet ble noen viktige poenger lagt frem. Det ønskes at programmeringselementer slik som dyrkekasser og lekeapparater kan være tilgjengelige for folk med funksjonsnedsettelse. Dyrkekasser kan være opphøyd, og lekeapparater kan være slik at man kan feste rullestol eller annet hjelpeutstyr til. Samtidig er det et ønske at de samme elementene, eller områder der de plasseres, ikke skal fremstå som separate «handicap» elementer/områder. I stedet bør de være godt integrert i planen og i områdene som er for funksjonsfriske folk. Det ble også lagt frem mer generelle kommentarer som gikk på tilgjengelighet på gangstier (rullevennlig, god helningsgrad) og viktigheten av å programmere basert på tilbud som finnes/ikke finnes i nærområdet.

Ungdom/Unge voksne beboere fra området

Ungdom og unge voksne deltar ofte ikke i lokale medvirkningsprosesser på eget initiativ. På tross av generelt høy deltakelse og noe deltakelse fra unge voksne i digital spørreundersøkelse, var det behov i dette prosjektet for å gjennomføre en egen

medvirkningsrunde med ungdom fra nabolaget. Tre ungdommer fra området ble rekruttert: en jente på 14 år, samt en gutt og en jente på 16 år, som alle bodde i Etterstad Øst borettslag. Ungdommene møtte opp til et ustrukturert intervju på prosjektområde 16. November kl. 16.00.

I intervjuet ble ungdommene spurt om hvordan de har pleid å bruke og bruker nærområdet: "Hva og hvor oppholder de seg?", og "Hva drar de andre steder for å gjøre?". Alle tre svarte at de hadde ved flere anledninger brukt anlegget ved «Dumpa», med fotballbane i kunstgress og basket, samt skøyteis på vinteren. Jenta på 16 hadde brukt sandvolleyball-anlegget på Etterstad ved noen anledninger. Generelt dro de til andre steder i byen, slik som Vålerenga, Jordal, Kampen eller Tøyen hvis de ville møte venner for aktivitet eller rekreasjon.

14-åringen spilte fotball, og var opptatt av at hun ønsket seg en større bane, evt. et tilbud i tillegg til «Dumpa», der banen ofte er opptatt. 16-åringene spilte ikke fotball selv, men mente det var et viktig trekkplaster for ungdom. De nevnte også at de kunne tenke seg å bruke stedet hvis de kunne komme dit med venner for å gjøre en aktivitet. Alle tre var opptatte av at det var viktig med god kvalitet på banen. Det ble nevnt at «man reiser heller lenger for en god bane», enn at man drar til et sted i nærheten med lavere kvalitet. Her forklarte de at kunstgress eller gress var optimalt, og tilsvarte det de mente med å «dra langt» for kvalitet. Vi spurte om grus eller asfalt kunne være et alternativ, og de mente at det ville kunne vært en mindre god investering mtp. å skulle tiltrekke seg unge.

Generelt likte de at SOLA snakket om ulike typer av grøntarealer – noen litt viltvoksende, andre litt mer kultiverte for dyrking eller opphold. De var interessert i flere steder å sitte, og å ha et tydelig møtepunkt

på stedet, slik som en plass med benker eller en bål plass. Generelt etterspurte de flere benker og oppholdsmuligheter.

Pedagogisk leder ved Etterstadjordet barnehage

SOLA gjennomførte et ustrukturert telefonintervju med Martin Verpet, pedagogisk leder i Etterstadjordet barnehage den 4.12.22. Intervjuet fokuserte på Etterstadjordets bruk av området generelt, deres fokus innen aktivitet, og ønsker for et nytt nærområde.

Etterstadjordet Barnehage er en relativt stor barnehage med 140 barn. Det er ikke en friluftsbarnehage, men pedagogisk leder beskriver en satsning på naturaktiviteter i hverdagen. Her ligger fokus på fysisk aktivitet og bruk av nærområdet. Barnehagen bruker bla. Alnaelva og Svartdalsparken, da områdene kan tilby varierte bruksmuligheter og er spennende steder for læring gjennom lek. Barnehagen bruker også den lille grusplassen på friområdet til ballspill, samt eng og terreng både på sommer og vinter. Her varierer aktivitetene fra plukking av blomster, leting etter humler eller andre insekter, rulling eller aking og snølek om vinteren (da arealene innenfor barnehagen fort får sine uteområder tømt for snø til til snøballer etc).

På spørsmål om ønsker for nærområdet, svarer pedagogisk leder at han drømmer om at et nytt

område kan tilføre noe annet enn det som finnes i dag på Etterstad. Det som finnes beskriver han som "mange små, programmerte lekeplasser", altså plasser som har relativt definert bruk. Med dette bekrefter han noe det har blitt poengtert av andre i medvirkningen, nemlig behovet for andre type aktiviteter på området enn små lekeplasser for barn. Han trekker frem naturlige, semi-uprogrammerte områder som fremmer spørsmålet "Hvordan skal jeg bruke dette området?". Slike områder kan utfordre motorikk eller kreativitet, og oppmuntre til allsidig aktivitet.

Videre poengterer pedagogisk leder at det ville vært hyggelig dersom det var et møtested for området. For en barnehage innebærer det f.eks et sted man kan spise matpakken, oppmøte for en spesiell aktivitet eller liknende. Andre generelle poeng er viktigheten av aktiviteter for folk i alle aldre. Pedagogisk leder trekker frem Verdensparken på Furuset som hans forbildeprosjekt hva gjelder møteplasser og varierte aktivitetsmuligheter, samt hvordan parken setter Furuset på kartet som en destinasjon.

Etterstadjordet barnehage ønsker gjerne å være med videre i prosjektets neste faser, og nevner at de gjerne ønsker en aktiv rolle på stedet både som brukere og som bidragsytere i form av for eksempel fuglekasser, insektshotell eller liknende hands-on bidrag.

Under disse møtene var det ønskelig å kunne holde en samtale uten fremmedgjørende elementer som notatbok og kamera. Det ble derfor ikke tatt bilder av deltagerne.

Analyse

Interessekonflikt: barn, ungdom og andre

Etter verkstedene og spørreundersøkelsen har det kommet frem at naboenes behov farges av deres egne interesser og behov, og da særlig knyttet til hvem området skal være for.

På nabolagsverkstedet kom det flest naboer i alderen 30-50 år og pensjonister. Det var også flest som tok spørreundersøkelsen mellom 30-50 år. Til tross for at disse strategiene ikke nådde ut til ungdom, ble deres behov uttrykt også av andre. Det ble omtalt et gjennomgående behov for aktiviteter som er attraktive for ungdommen. I barneverkstedet ble 6. klassinger involvert, ettersom de er i overgangen mellom barn og ungdom. I funnene fra barneverkstedet kommer det frem at de har ønsker og behov for et sted å være, som ikke er bare rettet mot lek.

Utover ungdom har også barn blitt trukket frem som en gruppe som må ivaretas i utviklingen av området. Dette med henvisninger til lek og aktiviteter som ikke finnes andre steder på Etterstad i dag. Det er ønsker om aktivitet som er mer fritt, med lekeapparater som ikke er så programmerte, men innvier til kreativ og utforskende lek. Dette kom også frem i barneverkstedet, hvor de så for seg større steiner og trestammer som sitteplasser, men også til å klatre på.

På den andre siden er det mange naboer som har uttrykt at det ikke er behov for flere lekeapparater på Etterstad, både på nabolagsverkstedet og i spørreundersøkelsen. De ønsker at det ikke blir et hengested for ungdommer, og at støynivået holdes nede. Mange henviser til barnehagen der i dag når de ikke ønsker støy, og ser frem til at den skal legges ned. Det kan derfor tyde på at frykten for støy er så hyppig nevnt, fordi det er mye støy der i dag.

Hva samles naboene om?

I spørreundersøkelsen og fra nabolagsverkstedet er det gjennomgående at naboene ønsker at området skal være for alle. De bruker ord som at det skal være inkluderende, tilgjengelig og universelt utformet for eldre og barn med funksjonsnedsettelse. Dette kommer også frem i ønsker for området, at det skal være aktiviteter tilpasset ulike aldre og behov.

Videre argumenterer mange for at de ønsker noe som ikke finnes fra før. Det henvises da til naturlekeplasser, hinderløype, bål plass, skaterampe og møteplass under tak. Men også rekreasjon, ro, turområder og natursti.

Det alle disse ønskene har til felles er at naturen står i sentrum. Hovedfunnet fra innsiktsarbeidet er at Etterstadbeboere ønsker å ivareta naturen, og at de aktiviteter og fasiliteter som skal komme her spiller på lag med naturen.

Det grønne er et stort tema innen funn fra innsiktsarbeidet. Det er et ønske når stedet utvikles, og et behov for Etterstadbeboere. De ønsker seg beplantning for seg selv, men også for dyreliv. Videre har de behov for områder å dyrke, hvor flere henviser til de lange ventelistene på Etterstad kolonihage.

Naboene ønsker en park eller grøntområde som kobler seg på naturen rundt, ned mot Alnaelva og stier mellom husene. For at den skal være tilgjengelig er det viktig for naboene at den er lett å komme til, bruke og trygg å ferdes i. Tryggheten kobles både til stier som er godt tilrettelagte, ikke gjørmete, glatte og måkt på vinteren, men også god belysning for ferdsel på kveldstid - eller om morgningen på vinteren, på vei til skolen.

Ønske om at området skal innvie til sosialisering er gjennomgående, og tar mange former. Det er både gjennom fysiske aktiviteter, som ballspill, hinderløype og tuftpark, og roligere aktiviteter som bål plass, langbord og paviljong. Den organiserte aktiviteten er naboene mer delt om, hvor noen kunne tenke seg en scene med amfi hvor det kan arrangeres konserter, teater og utekino. For andre er dette uaktuelt, med ønsker om at det skal være et sted for ro.

Vårt innsiktsarbeid har gjort det tydelig at Etterstadbeboere er engasjerte, har mange meninger og ønsker. Det har kommet frem i spørreundersøkelsen, både i deres utdypende svar, men særlig at så mange har tatt undersøkelsen over en så kort tidsperiode. Det tyder på at prosjektet interesserer beboerne og at det er et ønske om at det skal skje noe på dette området når barnehagen avvikles.

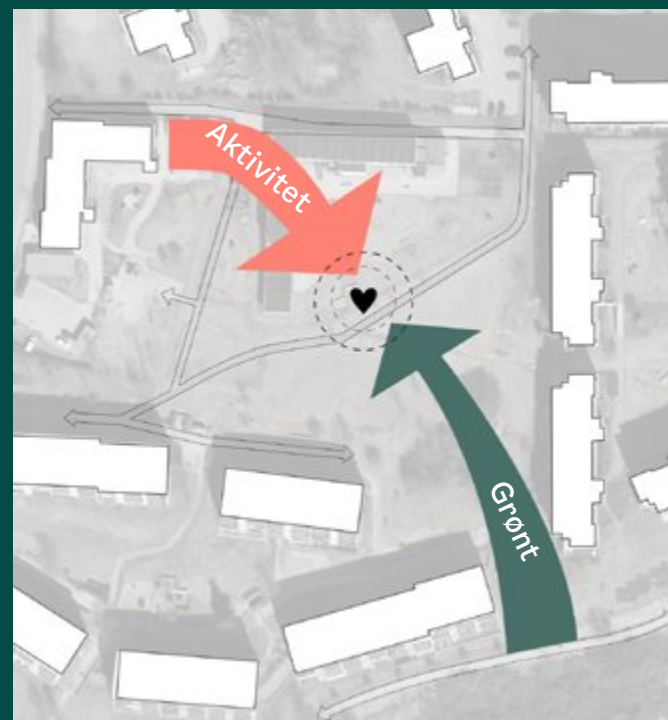

Etterstadbeboere er engasjerte, har mange meninger og ønsker. Barna ønsker aktiviteter som er frie, fremfor ikke programmerte. Gjengangeren er at alle involverte ønsker å ta vare på naturen og biologisk mangfold.

Over: Avgrensende kantsoner. I det nord-vestlige hjørnet er området fysisk avgrenset av gjerder med langsgående gangforbindelser mot Etterstadsletta 50-52 og -jordet barnehage. Mot sør-øst danner en fallende terrengform en naturlig grense, som i øst møter et privat uteområde. Tregrupper danner vertikale avgrensinger i hver sitt hjørne av området.

Til høyre: Grepet. Hovedgrepet for ny plan på Etterstadsletta er å føre eksisterende kvaliteter inn på området: lek og aktivitet fra barnehagen, og naturen inn fra Alnaelva og grøntdraget langs med elva.

3. Mulighetsskisse

Basert på analyser og involvering har det blitt tegnet opp et skisseforslag for tilbakeføring av Etterstadløkka til friområde. Målet er å kombinere funn fra medvirkningsprosessen med data fra stedsanalysen, for å svare ut identifiserte behov og potensialet til tomta.

Hovedgrepet forklart

Hovedgrepet i skisseforslaget handler om å introdusere nytt landskap og nytt program på en måte som gjør at området kan brukes på ulike måter av forskjellige grupper. Samtidig streber forslaget etter å dele opp området i soner med ulikt aktivitets- og støyinnivå for å minimere konflikten mellom ulike brukeres behov.

Hovedgrepet handler om å spille på det naturlige landskapet ved Alnaelva og Svartdalsparken ved å "trekke det opp" på prosjektområdet, dvs. å tilføre ny vegetasjon og nytt terreng, som styrker lokal grønnstruktur og lokalt biomangfold. Samtidig utvides aktivitetsmulighetene rundt Etterstadjordet barnehage, og "trekkes inn" på prosjektområdet i form av muligheter for variert aktivitetsprogram. Vegetasjon og terreng hjelper til med å ramme inn ulike soner, og gir muligheter for skjerming av støy.

Hovedgrepet presenteres med overordnede analyser som knytter løsningene til funn fra nabolagsinvolveringen og fysiske forhold på stedet. Det presenteres tre versjoner av mulighetsskissen, som representerer ulike kostnads- og ambisjonsnivåer for et mulig prosjekt. De tre alternativene har noe forskjellig innhold, som svarer på ønsker fra medvirkningen i ulik grad. Det estimeres at prosjektet vil – uavhengig av valgt løsning – ha en relativt høy oppstartskostnad.

Forbindelser. Diagrammet viser eksisterende forbindelser rundt og på tomta, som i stor grad består av ikke-opparbeidede tråkk.

Illustrasjon (SOLA): Ballbane kan brukes til sport og spill om sommeren, og være islagt om vinteren for skøyteaktiviteter. Aktivitetsløype med hardt underlag kan tilrettelegges for enkel øving på sykkel, sparsykkel, skate, eller tilføres tilgjengelige apparater for trening eller lek. Området med hardt dekke er tilgjengelig for folk med funksjonsnedsettelse.

Illustrasjon (SOLA): Hjertet av det nye Etterstadløkka har tre sosiale møteplasser: en møteplass med et langbord og ny belysning (til venstre), et amfi med mulighet for bål plass og hyggelige benker (midten høyre) og et område med mulighet for dyrkning (forgrunn). Et mangfold av naturkvaliteter er tilført for å gi muligheter for rekreasjon, ro og biologisk mangfold. Et behov for varierte aktiviteter og steder å møtes for ungdom, er ivarettatt med en egen aktivitetssone, godt beskyttet av terreng og trær (bak til høyre).

3.1 Temaer fra medvirkning

For å involvere naboene på Etterstad har det blitt brukt ulike medvirkningsmetoder: åpent nabolagsverksted, digital spørreundersøkelse, lukket verksted for 6. klassinger fra Brynseng skole og walks-and-talks med aktører og ungdommer i nærmiljøet. Målet har vært å nå bredt og ulike deler av nabolaget.

Hovedfunnene fra nabolagsinvolveringen er at det er behov for aktiviteter som er uavhengig av alder, med ønske om at det skal være en møteplass for hele nabolaget. Det er et gjennomgående ønske at stedet skal være et sted for rekreasjon og ro. Samtidig er det et behov for varierte aktiviteter, også for litt eldre barn og steder å møtes for ungdom. Naturen som finnes der i dag ønskes bevart og forsterket.

Medvirkningen kan deles inn i fem temaer med tilhørende referanser:

Aktiv/lek

Sosialt

Fasiliteter/funksjon

Grønt sosialt/dyrking

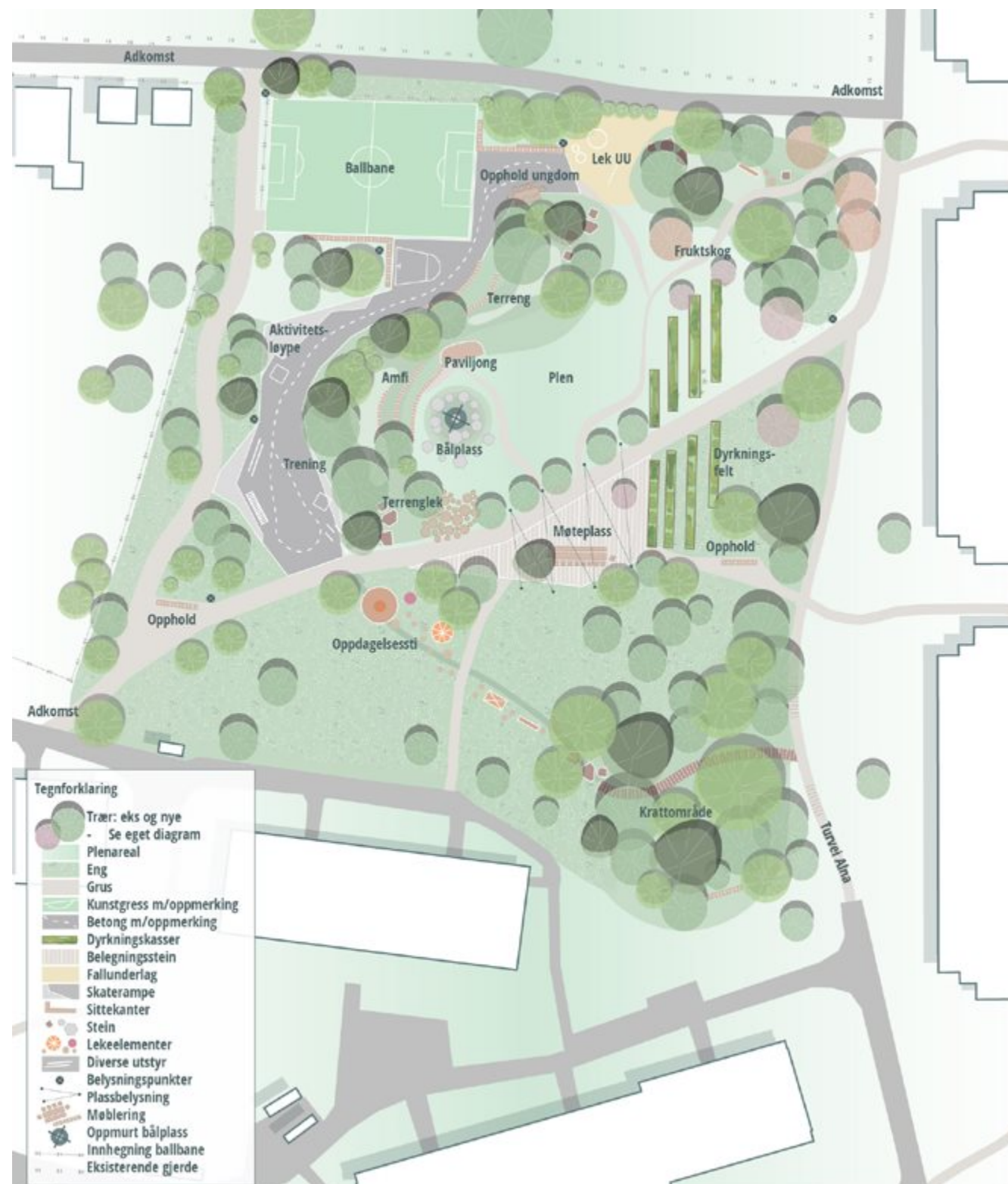
Grønt "vilt"/bynatur

3.2 Mulighetsskisse

Skisseforslaget er utarbeidet for å svare på funn fra medvirkningsprosessen når den midlertidige avlastingsbarnehagen fjernes. Til høyre forklares

utformingen med enkle diagrammer for terreng, forbindelser, soneinndeling og sammenhengende grønnstruktur.

Grep: Forbindelser

Forbedre og forsterke eksisterende stier og tråkk.

Grep: Terreng

Legge til terreng for variasjon, rominndeling og skjerming for støy

Soner

Ny soneinndeling på området: oransje/gul = aktivitet, rosa = sosialt, grønt = natur.

Grønt

Skape sammenhengende grønnstruktur ved planting av ny vegetasjon (se punkt 3.4).

3.3 Soneinndeling

I plan for oppgradering av Etterstadsløtta, er det lagt vekt på variasjon i soner for ulike aldersgrupper. I forslaget skal det være et mangfold av leke- og aktivitetsmuligheter, rettet mot folk med ulike interesser eller med ulike funksjonsevner. For eksempel kan opphøyde dyrkekasser inkludere folk med behov for fysisk tilrettelegging.

Ballbane kan brukes til sport og spill om sommeren, og være islagt om vinteren for skøyeaktiviteter. Aktivitetsløype med hardt underlag kan tilrettelegges for enkel trening på sykkel, sparksykkel, skate, eller tilføres tilgjengelige apparater for trening eller lek.

Alle aldre

Alle aldre

Alle aldre

4-50 år

2 - 10 år

3.4 Ny vegetasjon og treplanting

Nye trær

Etterstadløkka er blant de få tomtene i Bydel Gamle Oslo som egner seg til å plante mange nye trær. Storstilt treplanting er i tråd med kommunens egne strategi Oslostrær, hvor ambisjonen er å plante 100 000 urbane trær frem mot 2030. Et tiltak som fremmer reduserte klimagassutslipp lokalt, og samtidig øker graden av klimatilpasning i byen.

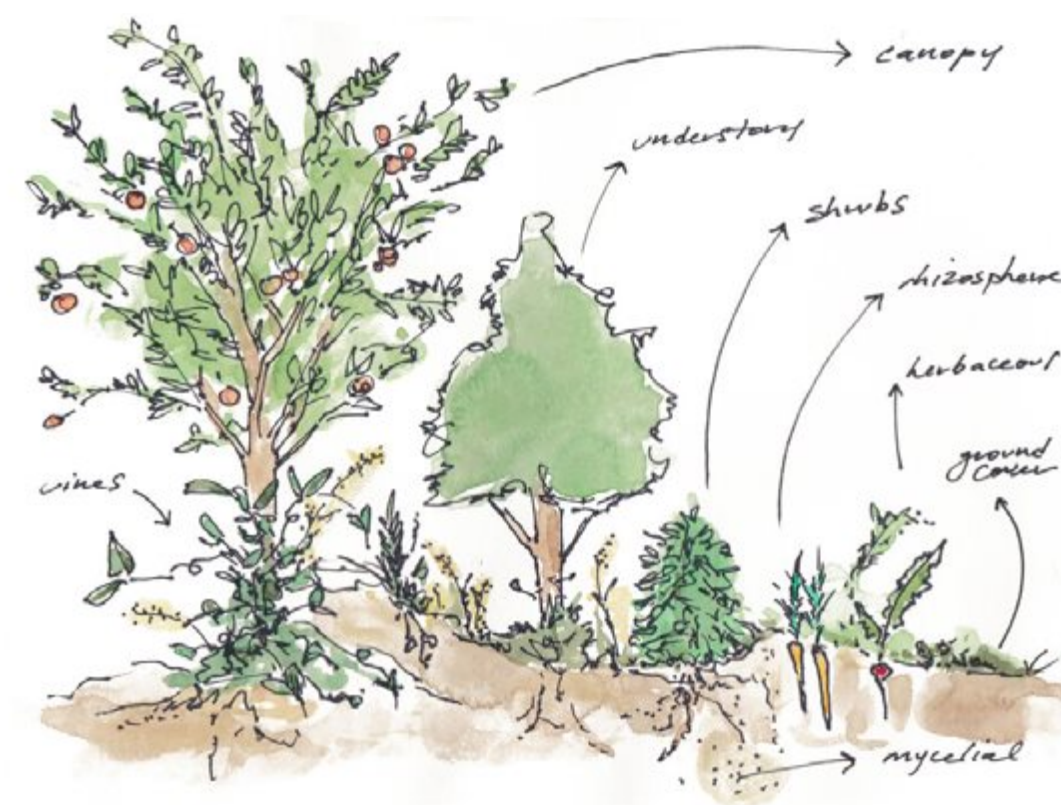
På Etterstadløkka er det i dag ca. 16 trær, i tillegg til feltet med krattvegetasjon i sør-øst. I mulighetsskissen foreslås planting av inntil 80 nye trær, som bidrar til å definere nye rom og soner. Artsvalg bidrar også til å gi ulik karakter til sonene, og vil gi årstidsvariasjoner. Med fokus

på stedege, spiselige og allergivennlige arter vil pryddverdi og matnyttighet forenes med økologiske verdier, nye habitater, samt tilgjengelig pollen og nektar gjennom store deler av vekstsesongen. Strategien for treplanting på Etterstadløkka vil forsterke grønnstrukturen på Etterstad, slik at det flate sletteområdet knyttes tettere opp mot skogen langs ravinedalen til Alnaelva.

Dyrking

Mange av beboerne i området er interessert i dyrking, og tomta har i dag flere grupperinger av kasser for urban dyrking. Det legges til rette for dyrking i mulighetsskissen, med visshet om at dette er avhengig av en kontinuerlig interesse og ansvarstaking hos nærmiljøet. Derfor foreslås et begrenset omfang av dyrkningsområdet, men at dette forsterkes og støttes opp om av en mangeårig fruktskog.

En fruktskog er en tilplantet, flersjiktet skog med spiselige vekster i alle høyder. Ved å etterligne naturen kan man etterstrebe en spiselig skog som i stor grad klarer seg selv, uten å være avhengig av hyppig skjøtsel og alltid-ivrige naboer. Samtidig gir fruktskogen avkastning med tilgjengelig frukt, nøtter, bær og urter, og muligheter for etablering av sopp og flerårige grønnsaker.

Fruktskogprinsippet:
Fjersjiktet plantefelt
med nyttevekster

Kilde: <https://www.gardencityharvest.org/the-real-dirt-garden-city-harvest-blog/2020/12/26/what-is-a-food-forest>

3.4 Tre kostnadsnivåer

Tre nivåer av oppgradering

I denne delen av rapporten blir tre nivåer for oppgradering lagt frem, med ulike kostnadsbilder og ambisjonsnivå for et mulig prosjekt. I alle forslagene har det blitt regnet med visse elementer: mulig fjerning av forurensede masser, belysning, nytt terreng, et høyt ambisjonsnivå rundt planting av nye trær, gruslagte hovedstier og hovedmøteplass, samt noe form for tilrettelegging av aktivitet for barn og unge. Rominndelingen med terrengformer, en felles plen sentralt på området og en sentral møteplass er beholdt i alle alternativ, samt plass til båltenning og dyrking. De tre alternativene har noe forskjellig innhold, som svarer på ønsker fra medvirkningen i ulik grad. Det estimeres at prosjektet vil – uavhengig av valgt løsning – ha en relativt høy oppstartskostnad.

Alternativ 1

Aktiviteter: ungdom

I dette alternativet er alle elementer i planen optimalisert med tanke på medvirkningen. Aktivitetssonen er støpt i betong som best mulig underlag for varierte rulleaktiviteter som trening på sykkel, sparksykkel, skating og rollerblades. Det kan legges inn oppmerking og elementer som man kan trikse på eller trene i som f.eks parkour eller styrketrening. Dette kan være rettet mot litt eldre barn eller voksne. Denne aksen har en støyrisiko, men med et jevnt underlag vil støy reduseres. Fotballbanen er

oppført i kunstgress. Dette var et foretrukket alternativ i medvirkningen, og man kan anta at en slik investering vil kunne ha god avkastning ved å sikre bruk av ungdom. Ballbanen skjermes fra nabotomter og vei ved et høyt wiremesh gjerde og nye trær.

Lek

I dette alternativet er det lagt inn en fallsikret lekeplass med universelt utformede lekeapparater, noe som ble ytret som et ønske av rådet for personer med nedsatt funksjonsevne. Andre lekeelementer inkluderer en opparbeidet naturleketype for barn, med en opphøyet sti gjennom krattskogen og naturlige lekelementer for klatring, balanse og annet utstyr som stimulerer motorikk og utforskning. Aktivitetssløypa vil også være et sted for å leke og teste ut motorikk.

Dyrking

Det er oppført plantekasser fremfor bed, slik at det er mulig å konstruere opphøyde kasser for folk med dårlig rygg, knær eller andre fysiske funksjonsnedsettelse.

Møteplasser og opphold

I det optimaliserte forslaget for Etterstadløkka er det lagt inn en møteplass med hardt underlag sentralt i parken. I tillegg er bål plass støpt i en brannsikker konstruksjon. Plassbygde benker som følger terrenget er lagt inn langs plen og aktivitetsområde, og i tillegg er det oppført et sitteområde med overbygning som kan fungere som en paviljong. Møteplasser og bål plass skal være universelt tilgjengelige.

ALTERNATIVER 1.0				
Håndtering av masser	m2	800	Håndtering av forurensede masser, samt innkjøp og utlegging av nye	kr 1 600 000,00
Grøntareal	m2	2400	Jord, beplantning, plen, trær, opphøyde plantebed til dyrkning	kr 2 600 000,00
Belysning	stk	10	Installasjoner + montering	kr 770 000,00
Grusbelegg stier og plasser	m2	120	Inkl. Oppbygning og kanter	kr 493 000,00
Belegningsstein møteplass	m2	80	Inkl. oppbygning	kr 80 000,00
Sittemøblering	lm	70	Plassbygde benker og langbord / piknikbord	kr 420 000,00
Aktivitetssone i betong	m2	2000	Inkl. oppbygning og støp	kr 1 375 000,00
Ballbane kunstgress	m2	600	Inkl. oppbygning + fotballmål + wiremesh	kr 623 000,00
Basket medium, asfalt	m2	180	Inkl oppmerking og stativ	kr 123 000,00
Lekeløype, Lekeplass UU	m2	160	Inkl. oppbygning, apparater, lekeløype og UU lekeapparater m fallsikkert underlag	kr 475 000,00
Øvrig møblering, plasser og stier	stk	8	Avfall, sykkelparkering, løse benker	kr 200 000,00
Drikkevannfontene	stk	1		kr 50 000,00
Øvrige aktivitetselementer			Inkl. treningsutstyr / skateramper eller liknende	kr 150 000,00
Paviljong og støpt bål plass	stk	100000		kr 100 000,00
DELSUM				kr 9 059 000,00

Plassens totalareal:
ca. 10 000m2

Inkludert byggekostnader (eks. MVA)	kr 18 230 983,85
Pris per m2	kr 1 823,10

Alternativ 2

Alternativ 2 har beholdt mange av elementene i alt 1, men kvaliteten og omfanget er redusert.

Aktiviteter: ungdom

I dette alternativet er aktivitetssonen asfaltert og oppmerket som et billigere alternativ til betong. Et hardt underlag muliggjør rulleaktiviteter som øvelse i sykling, sparksykkel, skating e.l. Her er det mulig å legge til enkeltelementer i første omgang eller på sikt, slik som midlertidig sykkeltrack, apparater for trening eller lekeapparater tilgjengelige for folk med funksjonsnedsettelse. Fotballbanen er oppført i grus som et alternativ til kunstgress, fremdeles med et gjerde som skjermer nabobebyggelse og vei. Grusbanen kan islegges om vinteren.

Lek

I dette alternativet lekeplass med universelt utformede lekeapparater tatt ut. Lekeløype gjennom området er forenklet: opphøyet sti gjennom krattskog er tatt ut, og antall elementer er redusert. Her ser man for seg at det kan oppmuntres til naboinitiativ og søknader om utvidelse av lekemulighetene. Alternativet har redusert tilgjengelighet for lek, men man kan bruke hard flate i aktivitetssone til installasjoner som er UU-tilpassede.

Dyrking

I dette alternativet er plantekasser tatt ut, men dyrkingsarealet beholdt. Her blir det i større grad opp til engasjementet i nabolaget hva gjelder type bed til

dyrking. Det er satt av en liten sum til opphøyede bed, men mesteparten blir regnet som frittstående bed i plenen. I dette alternativet har det ikke blitt kuttet noe på treplanting, slik at det er muligheter for styrking av fruktskogkonseptet heller enn dyrking i designerte kasser. Dette reduserer tilgjengelighet for noen grupper.

Møteplasser

På dette kostnadsnivået er plassbygde benker i terrenget beholdt som et viktig svar på medvirkningens behov for bedre sitteplasser og møteplasser, men en del av det plassbygde møblelementet reduseres til fordel for enkeltbenker. Bålplassen er også beholdt i støpt form, men "paviljong" er tatt ut. På møteplassen sentralt i parken byttes hardt dekke ut med grusdekke. Plassbelysning og langbord beholdes. Møteplasser og bålplass skal være universelt tilgjengelige.

ALTERNATIV 2.0				
Håndtering av masser	m2	800,00	Håndtering av forurensede masser, samt innkjøp og utlegging av nye	1 600 000
Grøntareal	m2	2400,00	Jord, beplantning, trær, inkl. dyrkningsbed	2 150 000
Belysning	stk	10,00	Installasjoner + montering	770 000
Grusbelegg stier og plasser	m2	120,00	Inkl. Oppbygning og kanter	500 000
Møblering	stk	20,00	Inkl. fundamentering, plassbygde benker og avfallsbeholdere	350 000
Aktivitetssone Asfalt	m2	2000,00	Inkl. oppbygning og støp	400 000
Ballbane grus	m2	600,00	Inkl. oppbygning + fotballmål + wiremesh	300 000
Lekeløype	m2	160,00		120 000
Bålplass oppmurt	stk	1,00		50 000
DELSUM				6 240 000

Plassens totalareal:
ca. 10 000m2

Inkludert byggekostnader (eks. MVA)	kr 12 557 825,28
Pris per m2	kr 1 255,78

Alternativ 3

I dette alternativet synliggjøres kostnadene til de helt grunnleggende behovene ved en opprusting av tomta. Alternativet tilfredstiller et absolutt minimum av tiltak basert på tomtas forutsetninger og ønsker fra medvirkningen. Fjerning av forurensede masser, ny belysning, nytt terreng, planting av nye trær, gruslagte hovedstier og hovedmøteplass, benker, en felles plen og møteplass sentralt på området, plass til båltenning, dyrking og et minimum av tilrettelegging for lek er beholdt i dette alternativet. Det rimeligste alternativet for etablering og drift er å anlegge størstedelen av arealet som plen, gressbakke eller eng.

Aktiviteter: ungdom

I dette alternativet er aktivitetsløype tatt ut, og erstattet med plenareal. Grusbane kan brukes til ballspill om sommeren og mulig isbane om vinteren. Benker i terreng og aktivitetsprogram er tatt ut. Terrengformene består, men 21 trær er tatt ut for å redusere kostnader. Hovedelementene er arealer bestående av plen, gressbakke og eng som danner rekreasjonsområder for opphold. Som stedsanalyse påpeker består Etterstad av mye uprogrammerte plenarealer. Planforslaget risikerer å miste brukere uten designert program.

Lek

Dette alternativet utnytter det grønne miljøets evne

til å aktivisere og interessere barn. Aktivitetsløypa for ungdom og voksne omgjort til en “frilek-løype”, hvor barn kan løpe i gresset. Tregrupper og steinansamlinger utgjør hindere eller naturelementer for utforskning. Dette alternativet har redusert tilgjengelighet for noen grupper med tanke på lek.

Dyrking

Dyrkningsområdet er i dette alternativet likt som i alternativ 2, der det er satt av areal til selvinitiert dyrkning blant naboer. Fruktskogen består, og vil raskt tilføre området spiselige kvaliteter samt rominndeling.

Møteplasser

Noen møteplasser og enkelte benker ansees som nødvendig. De er utført så enkelt som mulig, med et fåtall benker plassert langs stiene. Dette er viktige hvileplasser for eldre og andre med fysiske funksjonsnedsettelse. Samtidig er det oppført en bål plass, som består av steiner i en sirkel som gir assosiasjoner til rasteplassen i skogen. Ellers er et piknikbord plassert på den sentrale møteplassen. Møteplasser og bål plass skal være universelt tilgjengelige.

ALTERNATIVER 3.0				
Håndtering av masser	m2	800	Håndtering av forurensede masser, samt innkjøp og utlegging av nye	1 300 000
Grøntareal	m2	2000	Jord, beplantning, nye trær	1 800 000
Belysning	stk	6	Installasjoner + montering	550 000
Grusbelegg stier og plasser	m2	120	Inkl. Oppbygning og kanter	493 000
Møblering	stk	10	Inkl avfallsbeholdere, langbord, parkbenker	250 000
Ballbane grus	m2	600	Inkl. oppbygning + fotballmål + wiremesh	300 000
Istandsetting frilek løype	m2	700	Tilbakeføring underlag til plen/eng	200 000
Noe lekeelementer	stk	5		100 000
DELSUM				4 993 000

Plassens totalareal:
ca. 10 000m2

Inkludert byggekostnader (eks. MVA) **kr 10 048 272,70**
Pris per m2 **kr 1 004,83**

3.5 Oppfølgingsarbeid

Veien videre

En anbefaling for Etterstadløkka er at aktørene som har blitt introdusert i denne mulighetsfasen bør følge opp prosjektet: Bydel Gamle Oslo og Bymiljøetaten og konsulenter innen landskapsarkitektur. Prosjektgruppen anbefaler videre å ha et eller flere responsverksted, der naboene får anledning til å vurdere og kommentere på mulighetsskissene samt diskutere eventuelle uoverensstemmelser og prioriteringer. I en åpen og inkluderende prosess vil man kunne ta tempen på interessekonflikter f.eks mellom naboer tett på og ungdom i nabolaget.

Det mulig å plukke løsninger fra de ulike forslagene presentert i dette mulighetsstudiet for å finne en sammensetning som best mulig representerer nabolagets ønsker og behov. I dialog mellom nevnte aktører og naboer vil man kunne videreutvikle løsninger som ivaretar de ulike partenes behov. Enten i form av arealdisponering, programmering eller fysisk utforming. Det er viktig å få innspill fra flere alderssegmenter og borettslag i denne prosessen. Krav og premisser fra bydelen og Bymiljøetaten bør kommuniseres til brukerne i en slik prosess.

Rådet for personer med nedsatt funksjonsevne (RNF) og Etterstadjordet barnehage ytret et ønske om å være med videre.

responsmøte 2023?

